

OKUPĀCIJAS MUZEJA **APKĀRTRAKSTS**

2004. gada rudenī, Nr. 18

“OKUPĀCIJAS MUZEJA DARBS VELTĪTS
PIEMIŅAI, PATIESĪBAI, APSKAIDRĪBAI.”
AKADEMIĶIS JĀNIS STRADIŅŠ

Kā putni debešos

Nāk rudentiņis... Ar pilniem mākoļu nēšiem. Ar dārziem, kas ziedēja, tomēr palika tukšā, un arī ar tiem, kas pilni un noliekušies līdz zemei. Nāk sevī ierietēšanas un ieritināšanās laiks. Pret smaragdzaļo ziemāju laukiem jau nosarcis kļavām vaigs. Gājputni kārtojas kāšos. Vējš pelavas projām slauka un katram plaukstā atstāj graudus. Sēklai glabājamos, maizei maļamos. Un arī tālāk dodamos, lai lielajai atmatai kādu stūri var uzplēst un apsēt. Par spīti uzbrūkošajiem kārkliem un bailīgi drebošām apsēm, mute mācās atšķirt saldi solīto no īstenības sūrās. Vairs ilūzijas neaizmiglo acis, tās raugās debesīs, kur platais projāmceļš un šaurā atgriešanās taciņa.

Cilvēki kā putni – pāri jūrām lido un pāri okeāniem. Nav viegli tā – uz zemes mist un reizē – debešos. Un nenomaldīties starp miglas māniem. Nav viegli posta vietā nolaisties un izsvaidīto ligzdu kopā lasīt vai celt – no jauna pēc skaita nezin kuro. Bet, kamēr sirdī visa radītājas ilgas kuras, var brīnums notikt – viss vienalga, cik tālu likteņlauzējs vējš ir katru aiznesis. Tiem, kuri teic, ka spārni ievainoti, aizvien vēl domās pieder visas brīvības. Nav domām it neviena šķēršļa. Vien paša griba var aizvērt debesis un atcelt lidojumus.

Tik daudz kas aizmiršies, vien projāmceļš aizvien vēl kūp kā toreiz. Tiem putekļiem nav māju. Joprojām māju nav. Kad roka ceļas liecināt, putekļi uz papīrlapām ar vārdiem kopā klājas – notiek atgriešanās gadusimtā, no kura daudzi, šķiet, uz visiem laikiem dzēsti. Bet viņu likteņi tepat vien ir, kā rakstīti ar neredzamo tinti. Kaut kas no pasakas ir šajā īstenībā. Kad dzīvie uzpūš savu karsto elpu, kļūst pieraksts izlasāms.

Nāk rudentiņis, piepildīts un rāms, un katram jautā: “Kas tev plaukstā? Cik sēklai atstāsi, cik maizei malsi, ko atdosi no sevis nākamajām ražām, kaut nav vēl zeme arta?” Aust diena tā kā kļavas lapa sārta. Vēl viena diena aust...

Anda Līce

JŪS PALĪDZAT BŪVĒT LATVIJAS NĀKOTNI

Atkal pagājis gads. Tas bija notikumiem bagāts un varbūt tāpēc aizskrēja tik ātri. Latvija ir kļuvusi par NATO un Eiropas Savienības dalībvalsti. Šajā īsajā teikumā slēpjās liela nozīme: tā ir drošība. Latvija var būt pārliecināta, ka ar latviešiem nekad vairs nenotiks tāda nelaimē, kāda iesākās 1940. gada skaistajā vasarā. 2004. gads bija arī atceru gads: 60 gadu kopš Jelgavas degšanas, 60 – kopš bēgļu gaitu sākuma.

Okupācijas muzejs savā vienpadsmitajā pastāvēšanas gadā ir pakāpies uz jauna pakāpiena – ceļojošās izstādes ir atvērušas daudzu valstu amatpersonu un sabiedrības acis. Apmeklētāju ziņā sasniegts rekords – no 1. aprīļa līdz 1. oktobrim muzeju apmeklējis 44 701 cilvēks. Ir bijušas interesantas izstādes, un Izglītības programma aptver lielu Latvijas iedzīvotāju loku.

Ļoti svarīgi, ka šajā gadā ir atrisināts ēkas jautājums – OMF un muzeja darbinieki var būt droši par nākotni. Beidzot iespējams plānot darbus vairākus gadus uz priekšu. Muzeja paplašināšana ir vislielākais no plāniem, ko savā vīzijā jau redz arhitekts Gunārs Birkerts. Muzejam ir jākļūst par nozīmīgāko un modernāko visā Centrālajā Austrumeiropā.

Okupācijas muzeju augsti vērtē arī Latvijas valsts. Un nav šaubu, ka ar šo gadu materiālais atbalsts kļūs regulārs. Tas palīdz veikt šodienas darbus un ir labs pamats nākotnes plāniem.

Tomēr joprojām ārkārtīgi nozīmīgs ir lielais devums, ko sniedz ziedotāji no visām pasaules malām. Lielis paldies par to! Jūs, palīdzot atcerēties pagātni, palīdzat būvēt Latvijas nākotni.

Anna Žīgure,
OMF padomes priekšsēdētāja

VĒSTURE IR JĀZINA

Okupācijas muzeja svarīga sūtība ir izglītība – gan ārzemju oficiālo viesu, gan tūristu, gan pašas Latvijas sabiedrības izglītošana, bet, manuprāt, vissvarīgākā ir – mūsu skolu jaunatnes un skolotāju zināšanu pilnveidošana par to, kā totalitārās varas piecdesmit okupācijas gados ir apgājušās ar mūsu zemi un tautu.

Vēsture ir jāzina, lai mēs saprastu procesus, kas mūsu valstī risinās šobrīd. Paldies ārzemju latviešiem par viņu ievērojamo devumu, bez kura šis darbs Latvijā un stāptautiskās ceļojošās izstādes ārzemēs nebūtu varējušas notikt.

Jānis Priedkalns,
OMF Valdes priekšsēdis

MŪZEJA ĒKAS NĀKOTNES IZREDZES

Pēc ilga cerību laika pienācis gandrīz vai piepildījuma laiks. Par to jāpateicas Kultūras ministres (un OMF padomes locekles) Helēnas Demakovas enerģiskajai rīcībai. Septembrī OMF saņēma viņas vēstuli ar Rīgas domes priekšsēdētāja Gundara Bojāra rakstisku apliecinājumu, ka dome ir gatava mūzeja ēku bez atlīdzības nodot valstij. Patlaban kārto formalitātes, lai valsts varētu ēku un tai piederošo zemi atgūt savā īpašumā. Kā jau agrāk paredzēts, valsts savukārt ēku un zemi nodos OMF valdījumā, lai to paplašinātu un pārbūvētu. Tai pašā laikā ar Saeimas Zaļo un Zemnieku frakcijas atbalstu 2004. gada budžeta grozījumu likumā piešķirti LVL 7000 architekta Gunāra Birkerta iecerētās piebūves plānošanai. Savukārt OMF padome jau 2004. gada janvārī apstiprināja attīstības stratēģisko plānu, lai līdz 2008. gadam, kad mūzejs svinēs 15 gadu jubileju, varētu atklāt mūzeja jaunās telpas ar modernam mūzejam atbilstošu ekspozīciju. OMF Attīstības komiteja sākusi to īstenot. Patlaban šķiet, ka tas ir iespējams. Ēkas jautājuma nokārtošana tai pašā laikā nozīmēs gan ievērojamu darba apjoma palielināšanu, gan arī vajadzību pēc ievērojamiem līdzekļiem.

Nākamo triju gadu laikā būs ne tikai jāuztur mūzejs un jāapkalpo tā arvien pieaugašais apmeklētāju skaits, bet arī rūpīgi jāsaskaņo būvniecība ar mūzeja darbību, jāaplāno un jāveic ekspozīcijas pārveidošana un jāgādā par paplašinātajā ēkā nepieciešamajām iekārtām, lai tikai minimāli traucētu apmeklētāju uzņemšanu un citas mūzeja funkcijas. Līdzekļus ēkas piebūei, pārbūei un infrastruktūras nodrošināšanai domājam iegūt galvenokārt no valsts. Bet tai pašā laikā būs nepieciešama arī ziedotāju ilgtermiņa gatavība gādāt, lai mūzejs var gan turpināt darbu, gan arī ieguldīt nākotnes attīstībā. Ceram, ka tie, kuri, par spīti nedrošībai, mūzeju atbalstījuši līdz šim, dāsnī turpinās to darīt, lai nodrošinātu arī nākotni. Un ceram, ka tie, kuri līdz šim vilcinājušies, būs gatavi viņiem pievienoties.

Valters Nollendorfs,
OMF Attīstības komitejas priekšsēdis

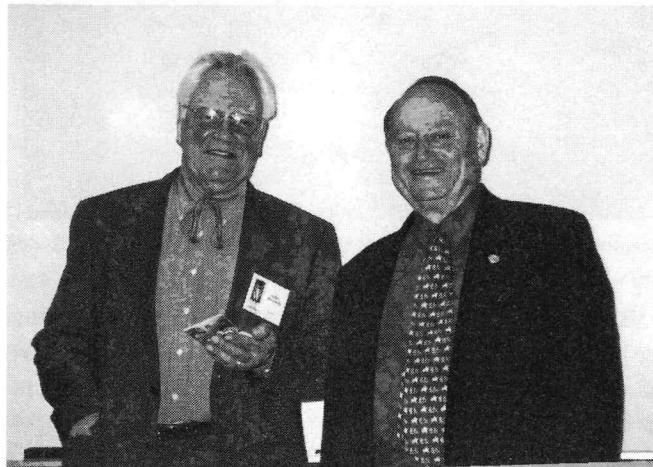
Laikā no 2004. gada 1. aprīļa līdz 2004. gada 1. oktobrim muzeju ir apmeklējuši 44 701 cilvēks. Lielākais apmeklētāju skaits bija augustā – 12 447.

English summary on page 22.

CEĻOJOŠĀ IZSTĀDE PASAULĒ

AMERIKĀ

Šā gada 12. un 13. martā Viskonsinas Universitātē Madisonā notika starptautiska izglītības konference – “Izglītība sešos kontinentos: mācības un mācību plāni globālai sabiedrībai”. Konferenci organizēja mans Viskonsinas kollēga emeritētais pedagoģijas profesors Dīns Boulzs (Dean Bowles), kurš jau ilgāku laiku sadarbojas ar Vidzemes augstskolu. Viņš, zinot manu darbu Okupācijas mū-

Izstādes atklāšana Madisonā. No kreisās: V. Nollendorfs un D. Boulzs.

zejā, aicināja mani teikt vienu no trim konferences galvenajām runām par okupācijas laika vēstures mācīšanas problēmām Latvijā, lietojot Okupācijas mūzeju kā pieņēru, – “Grūti veicamais izglītības uzdevums: zaudētās vēstures atgūšana pēcpadomju Latvijā”. Lai vispusīgi ilustrētu mūzeja darbu ar skolām, madisonieši sagatavoja un izvietoja Latvijas ceļojošās izstādes planšetes, ar kučām varēja iepazīties ne tikai konferences dalībnieki, bet arī universitātes studenti un mācībspēki.

18. novembrā sarīkojumos ar izstādi varēs iepazīties tautieši Čikāgā un Minneapolē. To labprāt ļausim izmantot arī citiem latviešu centriem, kas to vēlētos izstādīt vai izlietot kā mācību līdzekli. Izstādes 24 krāsainās planšetes ir 70x100 cm (28x40 collas) lielas, trijās valodās – latviešu, angļu un krievu, laminētas uz viegla putuplasta. Tās var izvietot uz stendiem vai arī pakārt. Tās ir iesaiņotas divās vieglās kastēs, katras apmēram 5 collas dziļa. Vienīgais noteikums – izstādes rīkotājiem jāgādā vai jāsamaksā par izstādes materiālu transportu. Tā kā izstādei vēl nav atrasta pastāvīga atrašanās vieta un cilvēks, kurš par to rūpētos, interesenti lūgti rakstīt Valteram Nollendorfam mūzejā vai pa e-pastu valtersn@lanet.lv.

Valters Nollendorfs

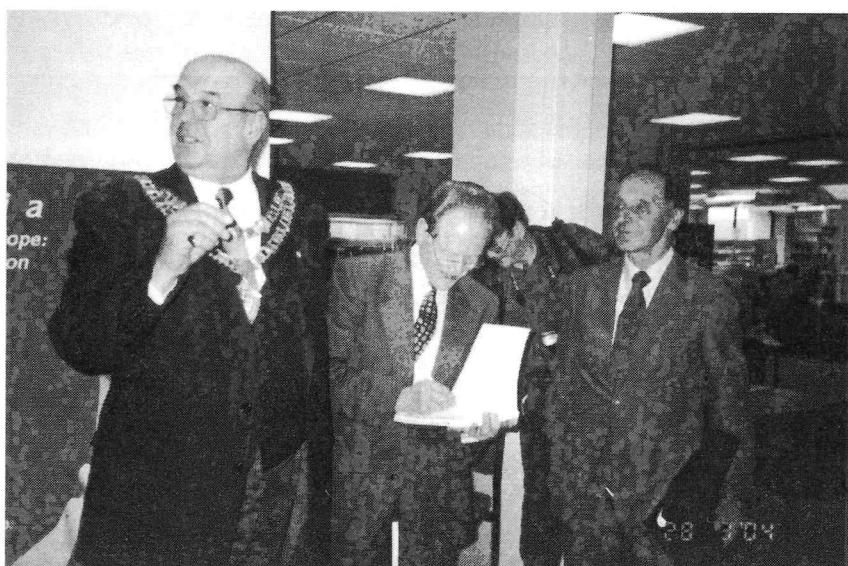
ANGLIJĀ

Pateicoties Rūtas Abakukas uzņēmībai, 2004. gadā – no 19. februāra līdz 4. martam – ceļojošā izstāde vispirms nonāca Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcā Londonā. Vairāki simti cilvēku izstādi redzēja 29. februārī, kad baznīcā notika kopējs Baltijas valstu dievkalpojums un sarīkojums “Baltiešu gaŗais gads”. Baznīca ir ievērojama ar to, ka tur gadu desmitiem notikuši Londonas latv. ev. lut. un Miera draudzes dievkalpojumi.

Otrā izstāde notika Solihulā (netālu no Birmingemas) no 29. marta līdz 4. aprīlim. Izstādes vietu Solihulas Mākslas kompleksa bibliotēkā *Community Gallery* izkārtoja DVF Birmingemas nodaļas priekšsēdis Kārlis Āboliņš. K. Āboliņš ar palīgiem izstādes atklāšanas rītā ātri izveidoja izstādi no materiāliem, kurus no Staumēniem bija atvedis Andrejs Ozoliņš. Paredzētajā laikā ieradās pilsētas galva Alans Našs (Alan Nash) un *Solihull Times* korespondents un reportieris. Pēc Alana Naša un Andreja Ozoliņa atklāšanas runām sākās izstādes apskate. Bibliotēkai par atsaucību tika uzdāvināta Okupācijas muzeja (OM) grāmata.

7. maijā Eiropas dienu ietvaros OM ceļojošā izstāde bija skatāma Abingdonā (Abingdon, Oxfordshire). Tajā dienā tur bija izstādes arī par citām jaunajām Eiropas Savienības valstīm, tomēr vislielāko ievēribu guva OM izstāde. Par materiālu nogādāšanu uz Abingdonu un atpakaļ uz Staumēniem pateicība pienākas Aivaram Sinkam.

Andrejs Ozoliņš

Izstādes atklāšana Solihulā. No kreisās: A. Našs, A. Ozoliņš un K. Āboliņš.

CEĻOJOŠĀ IZSTĀDE PASAULE

VĀCIJĀ

Pateicoties OMF padomes locekles Maijas Sinkas neatlaidīgajām pūlēm, ceļojošās izstādes "Latvija atgriežas Eiropā – no okupācijas līdz brīvībai" patrons ir vācu parlamentāriņis un vācu fonda "Par Austrumvācijas komunistiskās vēstures izzināšanu" padomes priekšsēdis Markuss Mekels (Markus Meckel). Izstāde ceļo pa Vāciju, pateicoties sadarbībai ar M. Mekelu un ar šo fondu, kas aicināja Vācijas pavalstu parlamentus un citas nozīmīgas institūcijas rādīt Okupācijas muzeja ceļojošo izstādi.

No 10. līdz 28. maijam izstāde notika Berlīnes paramenta ēkas foajē. To atklāja paramenta prezidents Valters Mompers (Walter Momper) un šīs izstādes iniciators Vācijā – bijušais Latvijas Aizsardzības ministrs Ģirts Valdis Kristovskis. Viesus un apmeklētājus sveica Latvijas vēstnieks Vācijā Mārtiņš Virsis. Pēc atklāšanas sekoja panel-diskusija, kurā no Latvijas piedalījās kultūras ministre Helēna Demakova, prof. Valters Nollendorfs, Maija Sinka un Dzintra Bungs. Vācu pusi pārstāvēja Valters Mompers, prof. Manfreds Kerners un Markuss Mekels. Diskusijā pieminēja arī Eiropas komisāres Sandras Kalnietes runu Leipcigas grāmatu meses atklāšanā, kurā viņa bija minējusi padomju un nacistu režīmu noziegumu kriminalitāti. Runa izraisīja plašus Austrumeiropas un Vācijas vēstures apskatus vācu presē. Vēlreiz mūsu izstādi rādīja Berlīnes parlamēnā *atvērto durvju* dienā – 19. jūnijā.

Vāciju apceļo izstādes divi komplekti, teksti ir četrās valodās – vācu, latviešu, angļu un franču. No 16. līdz 2. jūnijam izstāde bija apskatāma Minchenē, Bavārijas paramentā. To atklāja Minchenes paramenta viceprezidents Pēteris Pauls Gancers (Peter Paul Ganzer), G. V. Kristovskis un vēstnieks M. Virsis. Ieradušies bija daudzi nozīmīgi vācu pārstāvji, Latvijas Goda konsuls Minchenē – Dītrichs Volfs (Ditrich Wolf) un vācbaltiešu pārstāvji, kā arī Vācijas DV priekšnieks Mārtiņš Bērziņš, mācītāja

Izstādes atklāšanas laikā Minchenē (no kreisās) G. V. Kristovskis, M. Sinka, prof. P. P. Gancers un J. V. Liepiņš.

Jogita Mingina, Minchenes latviešu draudzes priekšniece Irēna Grotiņa. Gan Berlīnē, gan Minchenē izstādes apmeklētājiem piedāvāja brošūru vācu valodā ar īsu aprakstu par Latvijas okupācijas laiku.

No 24. septembra līdz 10. oktobrim izstāde notika arī Neubībergas kultūras namā. Tās ierosinātājs bija Bavārijas Valsts archīva ģenerāldirektors, prof. Dr. Hermanis Rumschettels (Hermann Rumschoettel). Izstādi atklāja Neubībergas birgermeistere, Latvijas vēstniecības pārstāvē Solvita Martinsone, kā arī OMF padomes locekle un izstādes koordinatore Vācijā Maija Sinka. 18. oktobrī ar Adenauera fonda palīdzību, sākot ar Rīgas partnerpilsētu Rostoku, izstāde celos pa vienpadsmit Vācijas pilsētām. Katrā pilsētā tā būs aplūkojama divas nedēļas.

Jānis Valdemārs Liepiņš,
ceļojošās izstādes administrators

PIEDALĪŠANĀS PROJEKTU KONKURSOS

Piedalīšanās projektu konkursos ir viens no veidiem, kā piesaistīt muzejam papildu līdzekļus, lai palielinātu iespējas īstenot dažādus ieplānotus projektus, kuri citādi būtu jāatliek finansējuma trūkuma dēļ.

Muzeju valsts pārvaldei, kas administrē Valsts kultūrkapitāla fonda līdzekļus mērķprogrammas "Nacionālās nozīmes projekti akreditētājos muzejos" ietvaros, Okupācijas muzejs ir iesniedzis pieteikumu "Mākslinieka Kurta Fridrihsona darbu zinātniskā apstrāde, saglabāšana un popularizācija". Tāpat ir iegūta arī pavism jauna pierede, rakstot projektu "Deportācijās cietušo Latvijas iedzī-

votāju videolicēbu vākšana" iesniegšanai Eiropas Komisijā. Muzejs atsaucās uz Eiropas Komisijas aicinājumu "Rīcība tādu nozīmīgu vietu un arhīvu saglabāšanai un pieminēšanai, kas saistīti ar deportācijām". Loti ceram, ka iesniegtie projekti saņems pozitīvu vērtējumu un tiks atbalstīti.

Ilze Kuduliņa,
sabiedrisko lietu kordinatore

IZSTĀDES

OM EKSPOZĪCIJAS NOZARE 2004. GADĀ

Latvijas Okupācijas muzejs 2004. gadā rādīja četras tematiskas izstādes. Gada sākumā muzeja apmeklētāji varēja aplūkot vēsturnieka Kārļa Brieža veidoto izstādi "Krasnojarskas novads. Ustījēniseja. Ziemeļu platumis 70°, Austrumu garums 83°. 1941. gadā deportētā Jāņa Kauliņa fotogrāfijas".

Martā atklājām vēsturnieces Aijas Ventaskrastes sagatavoto izstādi "Okupācijas muzeja jaunieguvumi 2002 – 2004". Tājā bija eksponēti vairāki simti dokumentu, fotogrāfiju un priekšmetu, kas vēstīja par padomju un nacistu okupācijas laiku. Jūlijā šo izstādi nomainīja OM

eksposīcijas kuratora Ojāra Stepena un vēsturnieka Kārļa Brieža veidotā izstāde "Okupāciju maiņa Latvijā 1941. gadā". Muzeja vestibilā 2004. gada martā eksponējām piecdesmitajos gados Padomju armijā iesauktā Latvijas iedzīvotāja J. Ē. Ruņģa zīmētās atmiņu ainas par piedzīvoto dienesta laikā. Janvārī muzeja vestibilā parādījām fotogrāfa Imanta Prēdeļa muzejam dāvināto lielformātu fotogrāfiju "1991. gada janvāris. Barikādes Rīgā, Doma laukumā". Augustā rādījām muzeja krājumu jaunieguvumus – 1962. gadā par pretpadomju darbību notiesātā Daiļa Rijnieka saglabātās cietumnieka cepures, septembrī – 1949. gadā deportēto māsu Laimas un Ritas Borgu no nometinājuma vietas Omskas apgabalā 1957. gadā uz Latviju atvestās piemīnas lietas – dziesmu kladi, izšūtas sedziņas, krūzīti un karoti. Izstāžu vizuālo iekārtojumu veidoja Okupācijas muzeja māksliniece Niluta Bahmane.

Okupācijas muzeja Eksposīcijas kuratorijas komiteja 2004. gadā sāka darbu pie izmaiņām pamateksposīcijas sadaļā "Nacistu okupācija Latvijā 1941 – 1945". Tika apspriesta jauno izstāžu veidošana, izmaiņas un uzlabojumi pamateksposīcijā.

Ojārs Stepins,
OM eksposīcijas kurators

Izstādes "Okupācijas maiņa Latvijā 1941. gadā" kopskats.

SVARĪGĀKIE NOTIKUMI

Universitātes bakalaura grādu ieguvuši vairāki muzeja darbinieki – Liena Galēja, Marika Kanepē, Imelda Mūrniece, Evita Rukke, Kārlis Briedis, Andris Justs, maģistra grādu – Danute Dūra, maģistra grāda studijas Kultūras akadēmijā uzsākuši – Taiga Kokneviča, Evita Rukke un Raivis Sīmansons.

Pamateksposīcijā sākta revīzija visiem tekstiem un vācu okupācijas laika eksponātu papildināšana un uzlabošana.

Augustā sasniedgs rekords apmeklētāju ziņā – 12 447. Līdz 1. oktobrim notikusi 41 protokola vizīte. Muzejā ir filmējušas un gatavojušas intervijas Latvijas TV, BBC, CNN, Beļģijas, Holandes, Austrālijas, Portugāles, Japānas, Korejas, Kanādas, Vācijas, Somijas, Nīderlandes un citas televīzijas.

Videokrātuves ierakstu skaits tuvojas 1000. Izmantojot mērķa ziedojušus, sākta audio gida sagatavošana.

Okupācijas muzeja vēsturnieki Ieva Gundare un Uldis Neiburgs šoruden ar rakstiem par Latvijas vēstures atšķirīgo izpratni ir piedalījušies gan latviešu, gan krievu valodā pieejamajā nedēļas interneta žurnālā "Dialogi".

13. oktobrī Latvijas Saeimas Pieprasījumu komisijas sēdē par Okupācijas muzeja pašreizējo darbību un tā attīstības perspektīvām no muzeja puses piedalījās G. Michele, P. Bolšaitis, V. Nollendorfs un J. Priedkalns.

OMF padomes locekle Dzintra Bungs 2004. gada septembrī ar muzeju iepazīstina Ķīnas Tautas Republikas Visķīnas tautas pārstāvju sapulces Ķīnas un Latvijas draudzības grupu.

IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA

SKOLĒNU VASARAS NOMETNE VĒRGALĒ

No 22. līdz 28. jūlijam Vērgalē notika Izglītības programmas (IP) rīkotā vasaras nometne "Pagātnes pētnieki". Nometnes dalībnieki bija divu IP rīkoto konkursu uzvarētāji. Nometnes laikā jaunieši kopīgiem spēkiem veica pētījumus par Vērgales vēsturi okupācijas laikā. Pirmajās dienās notika teorētiskas nodarbības. Katrā nometnes diena bija veltīta kādam okupācijas laika vēstures aspektam: represijām, bēgļiem, trimdai, pretestības kustībai. Ziemupes stāvkrastā 24. jūlija vakarā,

izspēlējot situācijas, pārdomājām smago izvēli – doties bēgļu gaitās vai palikt. Pēc pārdomu brīža jaunieši devās nakts pārgājiensā, lai, sadalīti *tuvinieku* grupās, cestos izvairīties no sargiem, atrastu bīstamajam ceļam nepieciešamās lietas un nonāktu pulcēšanās vietā.

Zināšanu apguve mijās ar sporta spēlēm un radošiem kustību, valodas un tēlotājas mākslas vingrinājumiem, lai iegūtā emocionālā, akadēmiskā un radošā pieredze būtu līdzsvarā. Pirms došanās mājup jaunieši rakstīja nometnes

izvērtējuma vēstules. Piemēram, Ilze rakstīja: "Man likās interesanti cilvēku stāsti par savu dzīvi. Klausoties šajās atmiņās un esot muzejos, manī pamodās lielāka dzimtenes mīlestība." Arī es šajā nometnē daudz iemācījos un par to esmu pateicīga visiem nometnes dalībniekiem, saviem kolēgiem Okupācijas muzejā, Totalitārisma sekū dokumentēšanas centrā un muzejā "Liepāja okupācijas laikā", kā arī vērgaliešiem, sevišķi Vērgales muzeja vadītāji Mirdzai Sīpolai. Īpašs paldies visiem IP atbalstītājiem, pateicoties kuru ziedojuumiem, nometne bija iespējama. Šī bija mana pirmā pieredze nometņu rīkošanā. Iesākto turpināsim nākamajā vasarā.

Danute Dūra,

Izglītības programmas skolotāja

Skolēnu vasaras nometnes "Pagātnes pētnieki" dalībnieki.

VIDEO UN KINOFOONOFOOTO PROGRAMMA

KRĀTUVEΣ DARBS

Okupācijas muzeja apkārtrakstā Nr.14 (2002) bija publicēts lūgums par mērķa ziedojuumiem Okupācijas muzeja Video un kinofonofoto krātuvei. Pirmā atsaucās Lielbritānijas DV Korbijas nodaļa un ziedoja £ 1500 radio mikrofona iegādei.

Ar radio mikrofonu var pārraidīt cilvēka teikto uz videokameru 100 m attālumā un nodrošināt augstas kvalitātes ierakstu. Filmējamā persona stāstījuma laikā gan telpā, gan dabā var pārvietoties dažādos virzienos. Pateicoties šā mikrofona iegādei, esam uzsākuši darbu pie triju Okupācijas muzeja dokumentālo videoīsfilmu veidošanas.

Pirmās filmas galvenais varonis ir tautas mūzikas instrumentu kolekcionārs un ielu muzikants, 1941. gada 14. jūnijā no Rucavas pagasta deportētais Jānis Pūķis. Izsūtījumā viņš iemācījās *garmoškas* spēli. Naudiņa, ko nopelnīja, spēlējot ciema *večerinkās*, viņam palīdzēja izdzīvot. Sakrāto pēc kara viņš iedeva vietējam čekistam kā izpirkumu par brīvību – mājupceļam uz Latviju, bet Jāni

ar māti par bēgšanas mēģinājumu vilcienu apcietināja cits čekists. Otrā filma būs par Edgaru Berķi, kuru kopš 1944. gada tvarstīja PSRS drošības iestādes par dezertēšanu no

Jānis Pūķis ar saviem mūzikas instrumentiem.

PIEMIŅAS VIETU APZINĀŠANAS PROGRAMMA

Programmas galvenais veikums šovasar bija 6. jūlijā Rīgas Meža kapos pie Baltajiem krustiem sarīkotais svētbrīdis. Balto krustu kapu laukā ir guldīti vairāk nekā 120 pirmā okupācijas gada komunistiskā terora upuru, no kuriem tikai daļai ir zināmi vārdi. Padomju okupācijas gados virs esošajiem apbedījumiem sāka iekārtot jaunus, tā cenšoties no piederīgo un tautas atmiņas slēpt pirmā okupācijas gada noziegumu pēdas. Pēc neatkarības atgūšanas kapulauka teritoriju atjaunoja, uzstādīja lielu krustu, taču civilapbedījumi turpinājās un piemiņas brīži šajā vietā nenotiek regulāri. Okupācijas muzejs vēlas panākt, lai Baltajiem krustiem tiktu piešķirts īpašs aizsardzības statuss un lai piemiņas brīži notiktu ik gadu. Šogad svētbrīdī piedalījās mācītājs Guntis Kalme, muzeja darbinieki un apmēram pussimt galvenokārt vecāka gadagājuma cilvēku.

Jaunu darba virzienu programmas ietvaros iežīmē mākslinieka Kurta Fridrihsona (1911 – 1991) un tā saucamās *franču grupas* darbības atspoguļojums. Tas saistīts ar vairāk nekā 1500 K. Fridrihsona, galvenokārt, akvareļtehnikā darinātu darbu nonākšanu Okupācijas muzeja krājumos. Tie tapuši 1950. gados – laikā, kad K. Fridrihsons bija notiesāts un izsūtīts uz GULAGa nometnēm. Paredzētas šo darbu izstādes Francijas kultūras centrā Rīgā un Okupācijas muzejā, darbu kataloga izdošana un plaša izstāde Rīgā, Mākslas muzejā 2006. gadā.

Richards Pētersons,
Piemīnas vietu programmas vadītājs

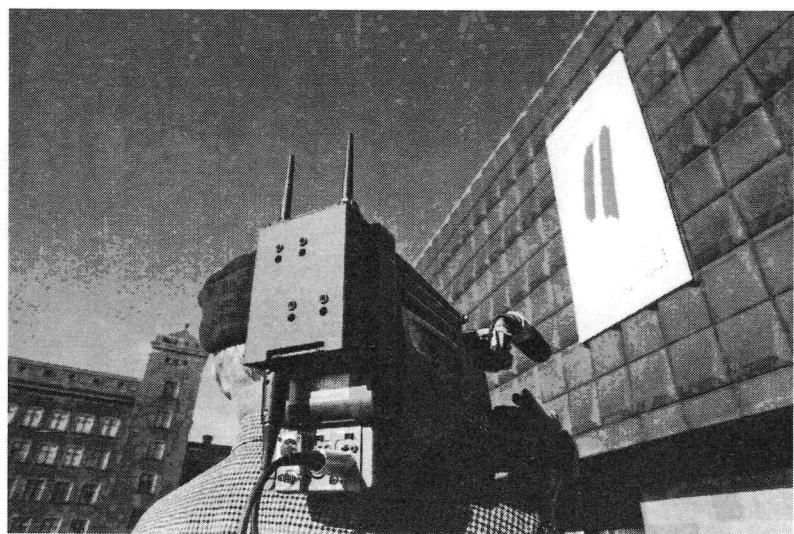
Piemīnas brīdis pie Baltajiem krustiem.

VIDEO UN KINOFOНОFOTO PROGRAMMA

iesaukuma Sarkanajā armijā. Apcietināšanas brīdī Rīgas Jūras skolā E. Berķis izbēga – un turpmākā visa viņa dzīve bija saistīta ar bēgšanu un apcietināšanu. Filmas vadmotīvs – alkas pēc brīvības. Trešā filma stāstīs par represēto – autodidaktu gleznotāju Kārli Keri no Staiceles. Viņš Staiceles baznīcāi gleznojis altārgleznu un apstuļu portretus.

Pateicamies par Lapkašu ģimenes mērķa ziedojumu – USD 4108 augšminēto un nākamo dokumentālo īsfilmu montāžas datora iegādei. Pateicamies arī Latvijas Zaļo un Zemnieku savienībai par piešķirtajiem Ls 5000 Video un kinofonofoto krājuma uzturēšanai un papildināšanai, kā arī nolietotās tehnikas nomaiņai.

Andrejs Edvīns Feldmanis,
Video un kinofonofoto krātuves vadītājs

Radio mikrofons ar divām uztveršanas antenām. Izmēģinājumi rāda – no muzeja ēkas iekšpusēs nākošu signālu var uztvert, atrodoties Strēlnieku laukumā

PĒTNIECĪBAS PROGRAMMA

2004. gada septembrī Siktivkarā (Komi Republikā) notika biedrības *Memoriāls* rīkotā zinātniskā konference “Gulaga muzejs: pašreizējais stāvoklis un nākotnes perspektīvas”. Šajā konferencē ar stāstījumu par Okupācijas muzeja darbu, ekspozīciju un tematiskajām izstādēm piedalījās muzeja ekspozīcijas kurators Ojārs Stepens. Laikā, kad Krievijas vēsturnieki – demokrāti aizvien klusāk un klusāk runā par okupēto tautu cīņu, Ukrainas zinātnieku balsis ieskanas aizvien spēcīgāk. Uz ukraiņu tautas atbrīvošanās cīņu pētnieku saietu Kameņecā-Podoļskā šā gada jūnijā devās muzeja pētniece Inese Dreimane. Šovasar turpinājās jau pirms vairākiem gadiem Maskavas krātuvēs aizsāktie pētījumi. Tieši šeit glabājas okupācijas nozīmīgākie pierādījumi. Maijā Heinrihs Strods strādāja Krievijas Valsts, Krievijas Kara vēstures un Krievijas Sociāli politiskās vēstures arhīvos. Ir iegūti simtiem dokumentu konspektu un gaismas kopiju. Šie materiāli lasītājiem būs pieejami muzeja Gadagrāmatas sestajā sējumā “Cīņa par Baltiju”.

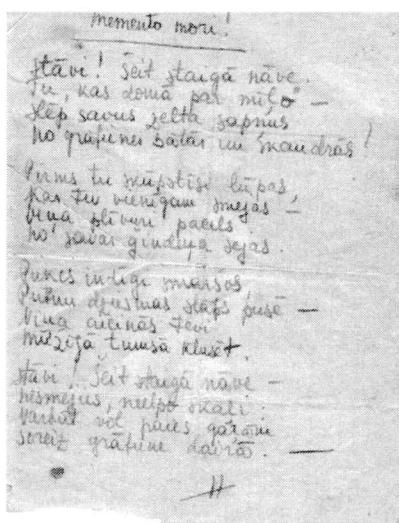
Heinrihs Strods,
Pētniecības programmas vadītājs

NACIONĀLĀS PRETOŠANĀS KUSTĪBAS PĒTNIEKI TIKĀS UKRAINĀ

Šā gada 27. un 28. aprīlī Kameņecā-Podoļskā notika starptautiskā konference “Centrālās un Austrumeiropas tautu cīņas pret totalitārajiem režīmiem 20. gadsimtā”. Konferenci rīkoja Stepana Banderas vārdā nosauktais Nacionālās atdzīmšanas centrs un Ukrainas augstākās mācību iestādes. Okupācijas muzeja krājumu līdzstrādniece Inese Dreimane nolasīja referātu par Latvijas kristīgo konfesiju garīdznieku piedalīšanos nacionālās pretošanās kustībā. Ar priekšlasījumiem uzstājās arī Vēstures institūta līdzstrādnieki Zigmārs Turčinskis un Ainārs Lerhis, kā arī Totalitārisma sekū dokumentēšanas centra direktors Indulis Zālīte. Konferences dalībnieki varēja iepazīties ar Okupācijas muzeja celojošo izstādi, par ko liels paldies Latvijas Republikas vēstniecībai Ukrainā. Bija arī tikšanās ar universitātes vēstures fakultātes studentiem, tika apspriestas aktuālas vēstures pētniecības problēmas, piemēram, legionāru jautājums Ukrainā un Latvijā.

Inese Dreimane,
Okupācijas muzeja krājumu līdzstrādniece

JAUNIEGUUVUMI

Magadanā ieslodzītajai Lonijai Lūsei (dzim. Grauzei) kara ziņotāja Jāņa Buduļa veltītais dzejolis – viņa pēdējais sūtījums no nometnes.

*Saviem mīļajiem dāvināt
arī tad, kad vairs nekā nav pie rokas.
Tikai atmiņās, atmiņās krātais
un plūktais no atziņu koka.*

Kādi koki tur tagad lapo,
kādas puķes putekšņus kaisa
tur, kur līdz pamalei – tikai kapi,
savā pamestībā tik baisi?

Daugavgrīvas cietumā ieslodzītā mācītāja Pauļa Birzuļa divas 1947. gada jūnijā bērniem Valdai, Elgai, Andrim veltītās grāmatīgas "Mans pelēkais bērnības draugs" un "Baltais porcelāna zilonītis". Grāmatīgas muzejs saņēma no P. Birzuļa meitas Elgas Iesaliņas.

JAUNIEGUVUMI

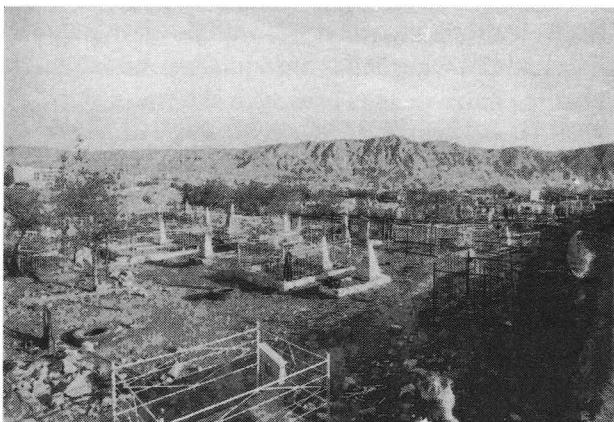

*To dienu līdzgaitnieks,
slāpēs un salkumā draugs,
slēpjams un sargājams bija
kā acuraugs.*

1949. gada 12. decembrī Veroniku Rozenfeldu apcietināja par partizānu atbalstīšanu. Šo katliņu viņa 1954. gadā pārveda no Mordovijas nometnes.

*Zelta rokas
dara no nekā.
Velāk nāk laudis
un brīnās – kā pasakā.*

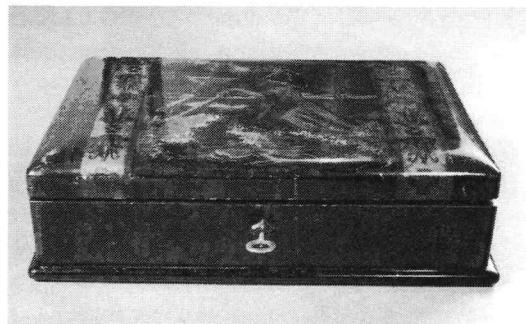
1947. gadā par dienestu vācu policijā apcietinātais Vilfrīds Zēbergs Rīgas Centrālcietumā no klozetpoda vāka darinājis cigaretes iemuti, vēlāk, ieslodzījuma laikā Vorkutā, ebonīta šķiltavas, greznu lādīti ar krustu nesošu Kristu uz vāka un no lidmašīnas motora ventīļa izgatavojojis pat zobu kronīšus.

Krasnovodskas pilsētas vecie kapi

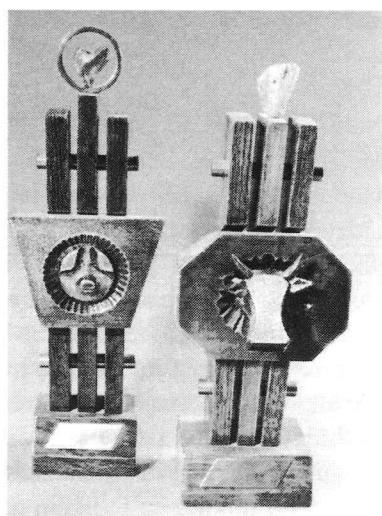
*Aizgrimst laikmets aiz vēstures apvāršņa,
kā ūdens spogulis viss atkal ir rāms.
Tas, kurš laicībā ar mums kopā bijis,
Mūžībā paliek nezināms.*

Bijušais Latvijas virsprokurors un Latvijas Valsts prezidenta Kārla Ulmaņa kapa meklēšanas ekspedīcijas vadītājs Uldis Strēlis muzejam nodevis četru sējumus, kuros apkopoti materiāli – dokumentu kopijas, sarakste ar iestādēm, foto materiāli par 1992. gadā rīkotās ekspedīcijas darbu Turkmenijā.

*Kad atkal būs piecēlies gars,
zem sirpja un āmura slodzīts,
pasmaidīs nākamais gadsimts
par augsto ideju zemajiem logiem.*

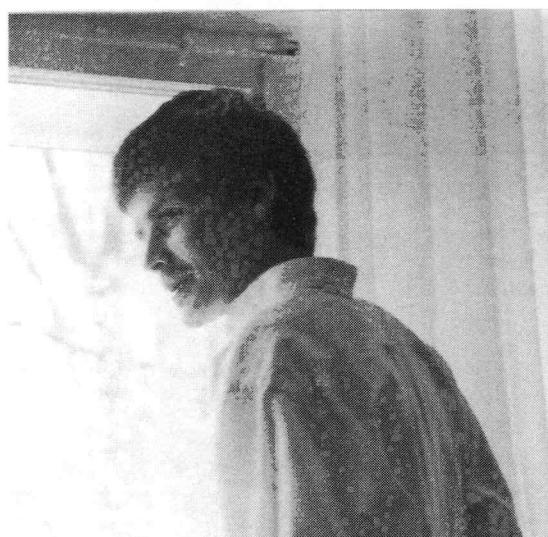
Arvīds Šķēle Okupācijas muzejam nodevis Vijciema pamatskolas muzeja eksponātus – no koka, metāla un dzintara padomju tradīciju garā darinātās balvas labākajiem padomju saimniecības “Vijciems” darbiniekiem.

Inta Salna, grāmatu galda darbiniece

— Esmu dzimus 1948. gadā. Rīgas 2. internātskolā mani mācīja Nopelniem bagātā matemātikas skolotāja Anna Mence. Viņa visu tā laika skolēnu plūsmu izmācīja par profesionāliem matemātiķiem – skaitlotojiem. No 1970. gada līdz 1990. gadam strādāju Rīgas Radio rūpnīcā par skaitlošanas operatori. Pēc tam deviņus gadus Preses apvienībā par pārdevēju. 1991. gadā man garām brauca omoniešu motorizētie spēki, jo preses kiosks atradās netālu no Mangaļu stacijas – Ezera ielā. Nu jau trīs gadus esmu Okupācijas muzeja Grāmatu galda darbiniece. Darbs muzejā mani iepazīstinājis ar daudziem jo daudziem viedokļiem. Uz muzeju nāk gan pozitīvi, gan naidīgi noskaņoti apmeklētāji. Pret visiem ir jāizturas pieklājīgi. Tomēr reizēm kādam izdodas mani izsist no līdzsvara, tad dusmojos pati uz sevi.

Mana lielākā dzīves vērtība ir bērni un mazdēls Verners. Izrādās, būt par vecmāmiņu ir vienkārši lieliski!

Raivis Sīmansons, gids

— Esmu dzimis pirms vairāk nekā ceturtdaļgadsimta un piederu tai rīdzinieku paaudzei, kura kā pēdējā vēl ir pieredzējusi *uzņemšanu pionieros* Latviešu sarkano strēlnieku – tagadējā Okupācijas – muzejā. Toreiz man uzticēja karognesēja pienākumus. Pašreiz, kādam dzīves lokam saslēdzoties, uzticētā pienākuma forma šajā savu toreizējo mirdzumu zaudējušajā cietoksnī nav mainījusies. Mainījies tā ideoloģiskais saturs. Mainījusies pašapzināšanās pakāpe, ar kādu veicu savu pienākumu.

Manu akadēmisko studiju pamatpriekšmeti ir teoloģija un reliģiju zinātne. Nupat uzsāktās muzeoloģijas studijas arī ir kalpojušas par ceļvedi uz Latvijas Okupācijas muzeju. Ceru, ka, atbildīgo darbu darot, vēstures mūža neliegs man savu skūpstу.

Rita Drone

— Esmu dzimus Zemgalē, Švitenē, tomēr neuzskatu sevi par zemgalieti, jo mani vecāki cēlušies no Ogres puses. Daudzas bērnības vasaras pavadīju Ogresgala Sapuļos, palīdzot vecmāmiņai ganīt lopus.

Otrā pasaules kara beigās mēs ar bēgļu straumi nonācām Vācijā un piecus gadus pavadījām dažādās bēgļu nometnēs. Mums izdevās izceļot uz Amerikas Savienotajām Valstīm. Pamatskolu es pabeidzu Latvijā, vidusskolu – Vācijas nometnēs, augstskolu – Amerikā. Minesotas universitātē ieguvu bakalaura grādu paidagoģijā (vācu valodā), bet maģistra grādu bibliotēkas zinībās. Esmu strādājusi Minesotas universitātes bibliotēkas dažādās nodaļās. Kad apprecējos un man piedzima meita, pārgāju uz Minneapoles skolu sistēmu, nostrādāju 29 gadus divās vidusskolas bibliotēkās. Līdztekus maizes darbam brīvajā laikā iesaistījos dažādos latviešu sabiedrības pasākumos. Vietējā latviešu skolā mācīju latviešu valodu un literatūru, sabiedrības zinātnes, reizēm arī ģeogrāfiju. Gandrīz visu mūžu esmu kalpojusi dažnedažādos amatos savā draudzē. Mani arvien ir interesējusi literatūra, mūzika un teātris. Mana aizraušanās ir ceļošana. Pēc aiziešanas pensijā mani ievēlēja ALA valdē, kur četrus gadus vadīju izglītības nozari, ALAu pārstāvēju arī PBLA valdē.

Nu jau kādus četrus gadus esmu pierakstīta arī Rīgā. Okupācijas muzejā brīvprātīgi tulkoju un redīgēju materiālus angļu valodā.

Līga Lutere, gide

— Esmu dzimusi 1983. gadā Valmierā. Tur pagāja arī mana bērnība. Pabeidzu Valmieras ģimnāziju, paralēli apmeklēju tautisko deju pulciņu, mācījos angļu un vācu valodu un domāju par nākotni. Pēc skolas beigšanas pārcēlos uz Rīgu, uzsāku studijas Rīgas Stradiņa universitātē un aizvien vairāk sāku apzināties sevi kā Latvijas un pasaules daļu. Tagad — pēdējo gadu studēju politikas zinātni un paralēli strādāju Okupācijas muzejā.

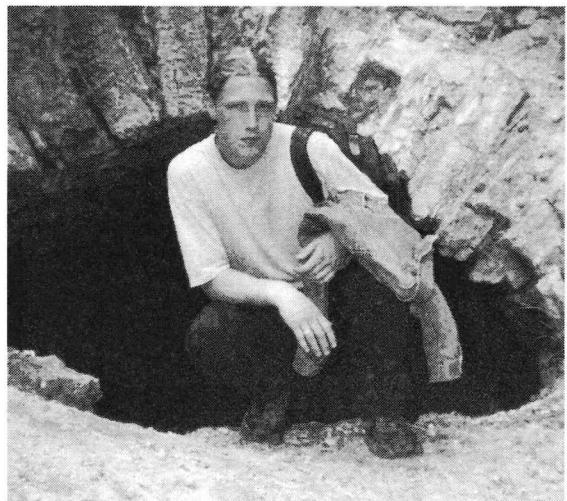
2004. gada 1. maijs — diena, kad mēs tikām uzņemti Eiropas Savienībā, — bija mana pirmā diena, kad sāku strādāt muzejā par gidi. Kādēļ esmu gide? Visiem ir svarīgi apzināties vēsturi. Pārnest vēstures pieredzi arī uz citiem — tā ir svētīga misija. Vēsture kalpo kā liecība mūsu apziņai par to, uz ko cilvēks ir spējīgs. Ja būs šī apziņa, tad būs arī cerība, ka vēstures klūdas nekad neatkārtosies.

Pēteris Bolšaitis ar kundzi Īru.

Kārlis Briedis, fotonegatīvu kartotēkas pārzinis

— Esmu dzimis 1981. gadā. Visu savu līdzšinējo mūžu dzīvoju Rīgā. 1999. gadā sāku studēt Latvijas Universitātē — vēstures programmā un 2004. gadā ieguvu bakalaura grādu. Šis ceļš nav izvēlēts nejauši. Vēsture mani ir interesējusi jau kopš bērnības, it īpaši — Latvijas un Skandināvijas pirmskristiāniskā kultūra, kā arī Otrais pasaules karš un ar to saistītie notikumi. Tas arī izšķīra, kāpēc pirms trim gadiem sāku strādāt Okupācijas muzejā. Šobrīd studēju baltu filoloģijas maģistra programmā folkloristikas un mitoloģijas novirzienā — savā otrajā vēstures lauciņā. Tas, ka esmu rīdzinieks, kā arī interese par senatnes kultūru, ir veidojis manu vērtību sistēmu, kurā galveno un neatņemamo vietu ieņem daba. No pienākumiem brīvajā laikā cenšos atrasties dabā pēc iespējas biežāk.

Post scriptum nodajai "Mūsu laudis"

Muzejā strādājošajiem algotajiem darbiniekiem gadu gaitā ir piepulcējušies brīvprātīgie no dažādām pasaules malām. Tie ir gan ALJA stipendiāti, gan ļoti rosi gi ziedoju mu vācēji mītnes zemēs, gan arī cienījamus gadus sasniegusi tautieši, kuri dzimtenē uzturas īsāku vai garāku laiku un brīvprātīgi strādā muzejā. Ar savu attieksmi un izpratni viņi ir pelnījuši saukties par *mūsu laudīm*. Viņi kopā ar mums piecieš pašreizējo telpu šaurību, neērtības un tieši šim muzejam raksturīgo emocionālo slodzi, pretī saņemot iespēju izzināt savas ilgās piespiedu prombūtnes laikā notikušo Latvijā. Paldies viņiem par darbu, padomiem un laba vēlējumiem!

MUZEJA BUDŽETS

OMF 2004. GADA FINANČU PĀRSKATS (LĪDZ 31. 08. 2004.)

Okupācijas mūzeja finansējums 2004. gadā ir līdzīgs 2003. gada finansējumam. Lai gan gada sākumā stipri samazinātais valsts pabalsts mūzeja darbam radīja bažas par paredzētā budžeta izpildīšanu, septembrī valsts piešķirtais papildu pabalsts (LVL 38 000) un no Zemnieku un Zaļo savienības brīvajiem līdzekļiem (LVL 15 500) ir sedzis robu, kas sāka veidoties OM budžetā. Sadalot šo papildu pabalstu pa mēnešiem, OMF/OMFA ienākumi gada pirmajos astoņos mēnešos ir bijuši šādi (LVL):

	2003. gadā	2004. gadā
No privātajiem ziedojuumiem,		
Grāmatu galda un publikācijām Latvijā	94 180	110 079
Valsts pabalsts	42 150	43 664
Ziedojuumi OMFA,		
neieskaitot pamatfondu (USD = Ls 0,54)	37 401	45 071
Ziedojuumi pamatfondam	19 059	12 582
Kopā:	195 790	211 396 (+8,0%)

2003. gada jūlijā sanāksmē OMF padome nolēma, sākot ar 2004. gadu, budžetu plānot, balstoties uz iepriekšējo trīs gadu caurmēra ienākumiem. Līdz ar to tiks nodrošināts izdevumu un ienākumu līdzvars un ierobežoti turpmākie kases iztrūkumi. Mūzeja darbs varēs augt tādā pat mērā kā mūzeja darba atbalstītāju ziedojuumi, valsts pabalsts un citi ienākumi. Šī budžeta politika ir nostabilizējusi OMF/OMFA kases bilanci, un muzeja fondu līdzekļi uz 1. septembri ir šādi (LVL):

	2003. gadā	2004. gadā
OMF kasē	8673	17 098
OMF norēķinu kontā	6748	11 330
OMFA operatīvos kontā (USD = Ls 0,54)	14 378	31 257
OMFA mērķa ziedojumu fondos	25 419	37 523
Pamatfondā	216 935	270 138 (+24,5%)
Kopā:	272 153	367 346 (+35,0 %)

Pamatfonda bilance ir manāmi uzlabojusies, pateicoties ieguldījumu vērtību pieaugumam pēdējā gada laikā, un pārsniedz USD 500 000. OMF mērķis ir uzkrāt pietiekami lielu pamatfondu (USD 1 MM – 2 MM), lai tas līdzētu nodrošināt mūzeja darbību nākotnē, kad tiešie ziedojuumi, iespējams, mazināsies. Šo mērķi, šķiet, būs grūti sasniegt ar kārtējiem ziedojuumiem, kas ienākuši pēdējos gados. OMF padome joprojām cer, ka kāds no daudzajiem mūzeja atbalstītājiem tā vajadzībām veltīs lielāku personīgu vai testamentāru ziedojuumu.

Pēteris Bolšaitis,
OMF Finanču komisijas vadītājs

ZIEDOJUMU VĀKSANA

AUSTRĀLIJĀ

Austrālijā atsevišķu līdzekļu vākšanas akciju šogad nekojam. Ir viena kopēja akcija – “kopības nodeva”, kuru organizē Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē (LAAJ). Es izplatu informāciju par OM un pieņemu ziedojuimus no organizācijām un atsevišķām personām. Tajos gados, kad LAAJ izvēlas muzeju par vienu no atbalstāmajiem mērķiem, iegūstam vairāk līdzekļu. Kad ir citi mērķi, atbalsts samazinās. Šogad ziedojuumi tiek sa-

ņemti LAAJ ziedojumu akcijas ietvaros. Turpināšu sadarbīties ar LAAJ prezidiju, lai LAAJ ik gadu izraudzītu OM par galveno atbalstāmo mērķi Latvijā.

Ilze Daliņa,
OMF pārstāve Austrālijā

AMERIKĀ

OMF atbalsta grupas ASV (OMFA) valdes gadskārtējā sēdē šogad notika 4. septembrī "Latvija Amerikā" – Gaļezerā. Sēdē piedalījās Daina Albertiņa, Brigita Bēdelis,

OMFAs sēdes dalībnieki. No kreisās: Dr. A. Grava, Dr. I. Schwartz, S. Rūtenberga, B. Bēdelis, A. Freimanis, D. Albertiņa.

Alvis Freimanis, Dr. Arturs Grava, Silvija Rūtenberga, Dr. Ilze Schwartz. OMFA vāc ziedojujumus muzejam kopš 1996. gada oktobra.

Šogad Apkārtrakstu Nr.17 izsūtījām Jura Petričeka vadībā. ASV latviešu draudzēm un mācītājiem ir no Klīvlandes izsūtītas 70 vēstules ar pateicību par līdzšinējo atbalstu muzejam un lūgums atcerēties muzeju ar upuri pie-

miņas dievkalpojumā 1941. gada 14. jūnijā aizvestajiem. Pavarā J. Petričeks piedalījās ASV Rietumu krasta un Amerikas Latviešu apvienības kongresā Sietlā ar priekšlasījumiem un izdalīja OM materiālus. Ziedojuumi tika vākti Dr. Vairas Pelēķis-Christopher un Ritas Sējas mājās literāro pulciņu sanāksmēs. 22. maijā Klīvlandes Latviešu biedrība, atsaucoties OMFA aicinājumam, rīkoja Muzejam veltītu labdarības sarīkojumu un ar PBLA priekšsēža Jāņa Kukaiņa referātu atzīmēja Latvijas uzņemšanu NATO un ES.

Mēs esam ļoti pateicīgi Dr. Zigfrīda Zadvinska vadītajai *Grand Rapidu* latviešu sabiedrībai par gadskārtējo ziedojumu vākšanas akciju aizvesto piemiņas sarīkojumā. Šā gada AUD 5702 ziedojuums ir veltīts Izglītības programmai. Mēs pateicamies visiem, kuri ar savu naudu, darbu un padomu ir atbalstījuši muzeju. Mana pateicība OMFA valdei, it sevišķi D. Albertiņai, D. Auziņai, Br. Bēdelis un A. Freimanim par daudzām stundām, ko viņi pavada, iegrāmatojot ziedojujus un pateicoties ziedotājiem. Neraugoties uz ASV akciju tirgus neveiksmēm pēdējos sešos gados, OMFA pamatlīdzeklis pateicoties Dr. Pēterim Bolšaitim – finanču komisijas vadītājam, ir pelnījis apmēram 1,3% gadā! Paldies!

Ilze Knezinska Schwartz,
OMFA priekšsēde

KANĀDĀ

2004. gada pirmajā pusē ziedojuumi Okupācijas mūzeja atbalsta grupai Kanādā ienākuši galvenokārt no ziedotājiem, kuri atsaucās 2003. gada otrajā pusē uz atbalsta grupas rīkoto plašo akciju, kad izsūtījām 4200 vēstules Kanādas latviešiem. Šogad diemžēl atbalsta grupai nav pieejama LNAK adresu kartotēka. Tāpēc esam gandarīti, ka saņemam ziedojujus arī no līdz šim neapzinātiem atbalstītājiem, kas liecina par to, ka Okupācijas mūzeja svarīgais darbs un valstiskā nozīme gūst arvien plašāku atsaucību Kanādas latviešos. Turpinās sadarbība ar "Latvia Relief un Development Fund" (LRDF) un Kanādas "Daugavas Vanagiem" – abas organizācijas ir tiesīgas izsniegt ziedotājiem kvītis ienākumu nodokļu atvilkumu vajadzībām.

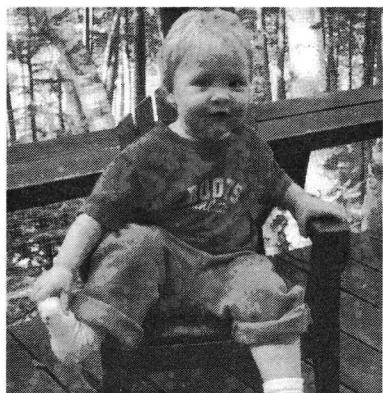
No 2004. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam Kanādas latvieši Okupācijas mūzejam ziedojuši – caur LRDF, Kanādas DV vai tieši Okupācijas mūzejā Rīgā – kopā CAD 13 748,84 (ieskaitot ziedojujus piemineklim "Melnais slieksnis" un OM Video un kinofonofoto krātuvei).

Zinām, ka muzeja atbalstītāji pārsvarā ir no tās paauzdzes, kura vēl atceras okupācijas varu pārdarījumus, vai

viņu bērni, kuri no vecākiem guvuši Latvijas vēstures izpratni un nacionālo apziņu. Aizkustina drebošie rokraksti, ziedojuumi bojā gājušo radu vai represēto skolas un studiju biedru piemiņai. Bet īpaši iepriecina mazbērnu vēstules, kurās kopā ar vecvecāku ziedojumu pievienots arī trešās un pat ceturtās paaudzes atbalsts Okupācijas mūzejam.

Kanādā atbalsta grupa lūdz rakstīt čekus uz LRDF vārda – ar norādi, ka ziedojuums veltīts Okupācijas mūzejam, un nosūtīt: Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave, Nepean ON K2H 5J2.

Dagnija Staško,
OMF pārstāve
Kanādā

Okupācijas mūzeja atbalstītāju ceturtā paaudze – Emma Laima, OMF pārstāves Kanādā Dagnijas Staško mazmeita.

ZIEDOTĀJI

ZIEODOJUMI NO 2004. GADA 1. JANVĀRA LĪDZ 30. JŪNIJAM.

Ziedotāja vārds parādās tā, kā viņš to ir uzrādījis. Aiz summas alfabetiski minēti visi, kas šo summu ziedojuši. Par pamanītajām kļūdām lūdzam ziņot.

AUD 3500,- Aldis Birzulis; **3000,-** Antons Rudka; **1000,-** "Daugavas Vanagu" Melburnas nodaļa; **750,-** "Daugavas Vanagu" z Pertas nodaļa; **650,-** Ausma un Gunārs Rozīši; **475,-** Edite Soboļevska; **200,-** Brisbanes Rokdarbnieču kopa; **100,-** Ingrida Garafoli; Ženija Grava; Jānis Tenteris; **50,-** Velta Krūmiņa; Ināra un Gunārs Krūmiņi; Jānis Vejiņš; **40,-** Arvīds Blūmentāls.

CAD 4600,- Dr. Ludviks un Konstance Upenieks; **3372,84-** Mirdza Livija Oškalns; **1000,-** N. un R. Krūmiņi; **250,-** A. Zichmane; **150,-** Hermanis Sternbergs; Sarmīte Sternbergs; **100,-** Gunta Sebris; **10,-** E. Segliņš.

EUR 1000,- "Daugavas Vanagu" Saules nodaļa; **550,-** Dr. Maksims Strunskis; **50,-** Juana Garcia; **20,-** I. Kitajs.

GBP 1000,- Anglijas latviešu izglītības fonds (IF); **800,-** Latviešu Nacionālā padome Lielbritānijā (LNPL); **500,-** Lielbritānijas Izglītības Fonds; **300,-** Birmingamas ev. lut. draudze; Vidusanglijas ev. lut. draudze; **214,-** Andrejs Valdis Ozoliņš; **150,-** Jānis A. un Zigrīda Piķelis; **100,-** DVF Birmingamas nodaļa; DVF Boltonas nodaļa; **70,-** Egons Andersons; **50,-** Jānis Āpša; Zigurds Meija; "Daugavas Vanagu" fonda Stokportas nodaļa; **250,-** Olafs Rozentāls; **200,-** Dr. Maksims Strunskis; **111,42** Valdis Liepiņš; **100,-** SIA Petarde; **50,-** Mirdza Zandberga-Saule; **45,-** Ausma Acworth; Vija Zars; **40,-** Velta M. Bull; Velta Sniķere-Wilson; **30,-** Lielbritānijas vēstniecība; **20,-** Jēkabs Dzirkalis; Jānis un Inta Ezis; Imants Kalniņš; Hermīne Rītiņa; Ruta Parris; **15,-** Elīta Siliņš; Latvijas Pieaugušo izglītības apvienība; **10,-** Inese Rušeniece; **8,50** Jānis Lielme; **6,-** Z. Piķelis.

NOK 2000,- Latviešu biedrība Norvēģijā.

LVL 400,- Alfreds V. un Mirdza Ūdenāns.

SEK 7000,- Zviedrijas Latviešu Centrālā padome.

USD 50 000,- PBLA; **30 000,-** Grāmata LATVIA; **2144,66** "Daugavas Vanadžu" kopa Čikāgā; **2000,-** Ķeņerāja K. Goppera Fonds; XIV Rietumkrasta Dziesmu Svētki; **1500,-** "Daugavas Vanagu" ASV valde; Tēvijas fonds - Latvijas korporāc. apv. un studenšu prezidiju konvents; **1100,-** Mārīte un Evarists Bērziņš; Artūrs un Ena Neparts; **1002,-** Maiga Lapkašs; **1000,-** Klīvlandes Latviešu biedrība; Konteru dzimta; N.J. Latvian Federal Credit Union; Drs. Ilze un Richard. Schwartz; Aivars Slucis; **581,-** Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. draudze; **550,-** Andrejs un Inta Grots; **510,-** Filadelģijas latv. ev. lut. dr. un Bukskauntijas latv. baptistu dr.; **500,-** Rasma Aistrauts; Daina Baumanis; DVF Bedfordas nodaļa; Andrejs Eglīte; Vašingtonas ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Jūlijs un Ilga Vilde; Anna Vitolins; Vilnis Vīlips; Rasma Upmanis; Olafs Zeidenbergs; **441,05** Valdis Liepiņš; **436,-** Denveras latv. ev. lut. draudze; **375,-** San Diego latv. ev. lut. draudze; **350,-** Amerikas Latviešu tautiskā savienība; Jānis un Aija Kukainis; **300,-** Rasma Dinbergs; Gunta Harvey; Milvoku Latviešu pensionāru biedrība; Oregonas Latviešu biedrība; Vaira Pelēkis Christopher; Dr. Roberts Seisums; **263,-** Velta

Benson; **260,-** Dace Garuta; **250,-** Mirdza Balas; "Daugavas Vanadžu" Toronto nodaļa; Linkolnas latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Jo Ann un John Petersons; Saginavas ev. lut. draudze; **233,-** Latviešu ev. lut. Apvienotā draudze Kalamazū; **225,-** Oregonas latv. ev. lut. draudze; **211,-** Arturs Rubenis; **205,-** Olita un Juris Valainis; **200,-** Skaidrīte Ahern Varkalis; Anna un Peteris Amolins; Pēteris un Marta Balodis; Gaida Balodis; Bostonas ev. lut. Trimdas draudzes Dāmu komiteja; Guna un Valdis Jurka; Konektikutas Studenšu Korporāciju kopa; Latvian Organization of Washington; Olģerts Žanis Lazdiņš; Pauls un Margaret Monteleone; Oaklandes latv. ev. lut. draudze; Jānis Petričeks; Arnolds un Ida Rautensilds; **193,-** Juris Petričeks; **180,-** Astrīda Stalis; **175,-** Paulis Dermanis; Maija Grendze; **162,-** United latv. ev. luth. Church Lincoln; **160,-** Rita Sēja; **155,-** Sarma Davidson; **150,-** Čikāgas Latviešu inženieru biedrība; Des Moinas un Apkārtnes tautieši; Astrīde Ivaska; Robert Lapkass; Agris Pavlovskis; Liene Sīlis; **125,-** Millija Howe-Lūsina; Rasma Kurmiņš; Edite Laudanskis; Ināra un Andris Rogainis; **110,-** San Francisko Līča Austrumu Krasta Vīru Klubs; **101,-** Bertrams Keire; **100,-** Active Older Adults YMCA Suburban West Branch; Velta Akmentiņš; Juris Baidiņš; Patricia un Albert Beltrami; Lida un Vilnis Bērziņš; Marlys un Robert Blanc; Gunārs Boršteins; Alma un Igo Brastiņš; Edmunds un Grietiņa Brigmanis; Andrejs un Aina Brože; Guntis Bruns; Lilija Bune-Gabliks; Cawood Building Co. at Walnut Hills; Čikāgas Latviešu Senioru kopa; "Daugavas Vanagi" un "Vanadzes" ASV; "Daugavas Vanagu" apvienība Nūdžersijā; B. un S. Dulevkis; George J. Garneilis; Monika un Dzidris Gobiņš; Grand Rapido latv. ev. lut. draudze; Ausma un Visvaris Ģiga; Gunārs un Vera Jakobsons; Sharon un Emmet Jones; Ojārs Jurjāns; V. Kalniņš Kukainis; Ilze un Pauls Kalniņš; Rasma un Uldis Kariņš; Velta Klavīnš; V. Klempner; Valdemarija Konkordija; Melissa un John Kreishman; Olģerts un Vera Kubuliņš; Vilmārs Kukainis; Ērika Ķirsis; Ilze Lāce; Andris un Dagnija Lācis; Valda un Nikolass Lapkašs; Ingri da Lediņš; Vita Foldi Levar; Valda Levy Kalniņš; Baiba Liepiņš; Roland un Robella Lietapurs; Tamāra un John MacMurray; Virginia un Dr. Sidney Maurer; Dr. Richard P. Mc Clinton Jr.; Zaiga un Ķuze Mirdza Moon; Brigīta un Andrejs Muzikants; Edgar un Ausma Nonācs; Aida un Arvīds Plesovs; Janis un Hugh Preston; J. Rugājs; Gunars un Aina Salenieks; Karina un Alvis Salenieks; Arnis un Māra Skulte; Alma un Fricis Steinmanis; Dzintra Stille; Edward Strazdiņš; Irīna Švalbe; Jānis un Anita Tērauds; Ruta Ule; Juris un Ilze Upatnieks; Gaida Valkovskis; Jens Vinding; Anna Vitoliņš; Raymond Zariņš; Vilmingtonas latv. ev. lut. baznīca; Ziemeļkalifornijas "Daugavas Vanagu" Apvienība; Aīda Zilgalvis; **85,-** Asja un Bills Wilcox; **80,-** Maija un Vilnis Baumanis; Janice Duks; **75,-** Ilma un James Apsitis; Biruta DeConick; Rasma Ence; Laima un Gunārs Gruzdīņš; Maija un Imants Ikstrums; Māra Johnson; Velta Liepiņš; Anna

ZIEDOTĀJI

Melkers; **74**,- Ročesteras latv. ev. lut. Krusta draudze; **70**,- Juris un Silvia Orle; Laimdota un Vilis Rūsis; **68**,- Dagnija un Egons Kubuliņš; **65**,- Vilimantikas latv. ev. lut. draudze; **63**,- Latv. ev. Luth. Church of Sioux Falls; **60**,- Korporācijas „Talavija“ Čikāgas kopa; Laima un Uldis Plāte; **55**,- Ilmārs un Ināra Smiltiņš; **53**,- Anonīms; **50**,- Zelma un Adolfi Ābele; Arnolds Adītājs; Daina Albertiņa; Maija un Jānis Atvars; Ivars Bērziņš; Māra un Juris Bērziņš; Susan un Dr. Robert Blackwelder; Inese Blanchard; Daina un Steven Bowman; Spodra un Ārijs Brekte; Verners Cābelis; Juris un Daira Cilnis; Ēriks Dambergs; Zenta Damroze; Aldis Ejups; Ojārs Emars; Zigrīda Epstein Vāvere; Ausma Eriksone Melnbrence; Margaret un Kārlis Ezeriņš; Alvis Freimanis; Marija un Valentīns Gailāns; Stanley Gorsvans; Valda un John Graves; Alfrēds Grāmatiņš; Erna Gulbis; Patricia un Laurence Hartley; Anna Kalejs; Ruta un Jānis Kalniņš; Gunta un Guntis Kiršteins; Brīgita Klauss; Gunars Kochmanis; Mirdza Kraukle; Ārija un Haralds Krieviņš; Jānis Ķirpītis; Alda R. Ķīris; Vilma un Ansis Jansons; Joanne un Leonard LaCasse; Kārlis Lācis; Olģerts un Vija Lagzdiņš; Dorothy un Ron Ledford; Vija un Leons Liepa; Indulis Liepiņš; Arnold Martins; Velta Melnbrencis; Herta Mencis; Oregonas latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Lelde un Guntis Ore; Tālivaldis Paegle; Vaira un Viesturs Paegle; Arvīds Pāvelis; Anita Pāža Vārsbergs un Andris Pāža; Leonija Petraska; Zenta Pētersons; Mirdza Pilsums; Kārlis un Milda Pucis; Amy Quigly; Viviana un Aivars Ramāns; Gayle Reed; Jānis Reikmanis; Alvils Renga; Baiba Diana Rulīs; Daina Rullīs; Aija Sedlak; Alfreds Semeiks; Sharon Senn; Sietlas latv. ev. lut. draudze; Laimonis un Brigita Siliņš; Ilga un Valdis Skilins; Raimonds un Austra Slaidiņš; Ingrida Speros; Ingrīda un Jānis Staklis; Anna Staltmanis; Valda Straumēns; Biruta Sviķis; Daina Šķiezna Elsberga; Zinta un Guntis Šmidchens; Dzidra Šūmanis; Harijs Taube; Edgars Valdmanis; Mārtiņš Aivars Vasmanis; Silvija Viil; Rūta un Egīls Vitands; Milda Vītols; Valda Vītols; Rosie un Dr. William Waring; Margaret Weill; Lorrene Wilcox; Erika Zadins; Dzintra Laima Zariņš; Erna Zālītis; **47**,- George Lielbriedis; **45**,- Zinta Kūlītis; Zigurds Michelsons; **40**,- Laimonis un Ilga Andersons; Aina un Armands Garsils; Aleksandra un Janis Zitars Gimis; Latvian Senior Citizens of Milwaukee, Inc; Rita Sēja; Okemos Public Schools (High School Faculty); Jeannette un Dean Remstedt; **35**,- Māra un Edgar Brikovskis; Kay un Monte Hill; Anna Lāčkājs; Latvian Association of Southern California; Māra Reynolds; Pārsla un Jānis Šulcs; **33**,- Rebecca un Gay Taran; **30**,- Dagnija Bite; Andrejs Brošs; Lynn L. Gant; Rasma Gilis; Ruta Jostsons; Sandra un Valdis Kalve; Mētra Krautmanis; Ēriks un Ināra Krūmiņš; Meta Lācis; Marta Gulbis; Ārija Miķelsons; Omula Pencis; Richard Pukite; Elfride Reinholds; Anna un Ēriks Teteris; Shirley un Ralph Thode; Valdis Valcīns; Anna Vējiņš; Irma Vitols; Aivars Zeps; Maija Ziemelis; **25**,- Egils Auleciems;

A&P Social Club; Elvīra Alberiņš; Ināra un Gunārs Andersons; Konstantīne Āboļiņš; Uldis un Liene Baumanis; Irēne Erdmanis Baize; Helen Bell; Juris Bērziņš; Gunārs un Astra Blaumanis; Sigurds Bremmanis; prāv. Uldis un Maija Cepure; Edvīns un Līvijs Circenis; Silvija Copeland; Silvija Danielson; Jānis un Ārija Deglis; Vilma un Dzintars Didrichsons; Jane Dzelzītis; Laila un Pēteris Galiņš; Sarmite Greenwood; Rita Grendze un Andris Slokenbergs; Raimonds Griķis; Tom Hoffmeyer; Edīte Irbe; Līga Jefferds; Rūta Jurisons; Andris Kizāns; Gaļina Kolbs; Kolorādo Springas latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Elvīra Krasts; Kārlis Ķuzulis; Ilga Lenša Abermane; Susan Lewis; Sigrid un Leslie Marquardt; Marija Mauce; Marija Skutans Netz; Microsoft Matching Gifts Program; Victor Pavels; Jānis Peize; Ilgvars Spilners; Ilga Ozoliņš; Māris Ozoliņš; Imants un Vija Ozols; Ilga Paups; Jānis Aivars Pelēkis; Vizma Petrovskis; Benita Rauda; Vigo un Vija Rauda; Maija un Jānis Rēķis; Vivita Rozenbergs; Valija Rubene; Andris Ruicens; Elly Russell; Lilija un Valdis Sankalis; Charles Seebeck; Joseph Shuler; Rita Sinka; Ludmilla Spacis; Ilgvars Spilners; Cesīja un John Spitals; Valfrīds Spuntelis; Mārīte Stabulis; Irēne Stapars; Maija un Uldis Sūrmanis; Velta Šulcs; Nora Švābs; Teodors Uldriķis; Aira Veiss; Gunārs Virsnieks; Dzidra Williams; Kārlis Zvejnieks; **20**,- Edgars Ābele; Taisija Auniņš; Hildegarde Bergs; Ceronis Bilmanis; Lauma Bīviņš; Juris Blukis; Raimonds un Ģertrūde Blūms; Arvīds Bolšteins; Harry Brakman; Āra un Leons Brāmanis; Margaret un Eldon Clark; Gaida Datavs; Māra Farnworth; Erna Freiberga; Lelde Gilman; Meta Grants; Andrejs un Gunta Grīslis; Shirley Heller; Maiga Igenbergs; Erika Ivansons; Miervaldis Janševics; Vija Johnson; Ludmila Klaviņš; Ruth un Andrew Kreishman; Arvid un Ingeborg Lans; Velta Lapiņš Mežulis; Irma un Gunars Liepiņš; George Merz; Lidija Odeiko; Izabella un Alberts Osītis; Lilija Paegle; Herta Pētersons; Aldis Platacis; Hoppe Ruth un Richmond Y.; Andris un Asja un Magita Ritmanis; Ivars Sīpols; Arnis Sprīngis; Lonja Staks; Inese Tisins; Ināra Vehvilainen; Leo Zariņš; Žanis un Roze Zariņš; Jānis Zīmelis; Viestarts Zubkovs; Leonīds un Irma Zvaigzne; Alfrēds un Laimdota Zvejnieks; **18**,- Ilze Grīnbergs; **15**,- Astrīda Allred; John Andersons; Mudite Biters; Vilis Grabants Jr.; Elizabeth Lapainis; Sigmund Laizan; Gaida Troms; Edith Weidemann; Viktors Zemesarājs; **10**,- Imants un Vaira Akselis; Norma Alessi; Ināra un Juris Beitlers; Ieva un John Bolsteins; Tālis un Elvīra Brūns; Ojārs Brūveris; Ligita Giacopassi; Kārlis un Ruta Grants; Korp. „Lettonia“ Čikāgas kopa; Elza Kozlovskis; Austra Mende; Anita Molander; Pauls Kupšis; Ilga Kurmiņš; Judith Labovitz; Alise Lange; August Martinsons; Irene Mednis; Inese Rušeniece; Alberts Rudzats; Karl Sanders; Eižens Skurupījs; Kārlis Smiltens; Salvīns Strods; Aloīzījs Vaivars; Vitalis Varpsalietis; Ludmila Yamrone; Ārija un Arvīds Timermanis; Antons Zalāns; **8**,- Elmārs Bērziņš; **5**,- Inta A. Kipper Paegle.

Paldies arī tiem, kas atstājuši savu artavu ziedojuamu kastē!

ZIEDOTĀJI

Ziedojumi no 2004. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam

PIEMIŅAS ZIEDOJUMI (ziedotā kopsumma latos)

14. jūnija aizvesto piemiņas dienai 647,50 (Dievkalpojuma kolekte) latv. ev. lut. apvienotā draudze Kalamazū; Nujorkas latv. ev. lut. draudze, ziemeļu novads; Takomas ev. lut. latv. draudze; Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudze, māc. K. Sūna un Bukskuntijas lat. baptistu dr., māc. U. Uksčiņš; San Diego latv. ev. lut. dr.; Oregonas Latviešu biedrība; Milvoku Latviešu pensionāru biedrība; latv. ev. lut. apvienotā draudze Kalamazū; Oregonas latv. ev. lut. draudze; Ilmārs un Ināra Smiltiņš; Imants Kalniņš; **Rūsiņš Albertiņš** 50,- Aida un Arvīds Plesovs; **Lidija Augustans** 50,- B. un S. Dulevskis; **Marija Bite** 125,- Amerikas Latviešu tautiskā savienība; Pēteris Bite; Eleonora Rampāns; **Ludvigs Bune** 50,- Lilija Bune Gabliks; **Jānis Dūšelis** 80,- Brisbanes Rokdarbnieču kopa; Voldemārs Bērziņš; Ruta Birzule; **Jānis Dzilna** 250,- Daina Baumanis; **Arturns Ginters** 25,- Aija Sedlak; **Zenta Grieze** 82,50 Aleksandra un Janis Zitars Gimis; Mārīte Stabulis; Ziemeļkalifornijas "Daugavas Vanagu" apvienība; **Roberts Henkelis** 25,- Ingrīda Speros; **Ieva Jundare** 99,- "Daugavas Vanadžu" Toronto nodaļa; **Alfrēds Kajaks** 95,- Taisija Auniņš; Daina un Steven Bowman; Anna Kalējs; Velta Lapiņš Mežulis; Irma un Gunars Liepiņš; Anna un Ēriks Teteris; **Zenta Kalniņa** 285,- Mārīte un Evarists Bērziņš; Lauma Bīviņš; Āra un Leons Brāmanis; Spodra un Ārijs Brekte; Jānis un Ārija Deglis; Ligita Giacopassi; Ludmila Klaviņš; Velta Klaviņš; Elza Kozlovskis; Vaira un Viesturs Paegle; Lilija Paegle; Ilga Paups; Pārsla un Jānis Šulcs; Vilimantikas latv. ev. lut. draudze; Leonīds un Irma Zvaigzne; **Kalpaks** 81,- United Lat. Ev. Luth. Church; **Karons kundzei** 8,- Māra un Gita Zeps; **P. A. Kerlins family** 50,-

Victor Kerlins; **Gaida Klaustiņš** 622,50 A&P Social Club; Laimonis un Ilga Andersons; Gunārs un Astra Blaumanis; Arvīds Bolšteins; Alma un Igo Brastiņš; Vilma un Dzintars Didrichsons; Marija un Valentīns Gailāns; Rasma Gilis; Sarmite Greenwood; Sandra un Valdis Kalve; Mirdza Kraukle; Ruth un Andrew Kreishman; Mesa un John Kreishman; Ēriks un Ināra Krūmiņš; Meta Lācis; Olģerts un Vija Lagzdiņš; Latvian Senior Citizens of Milwaukee, Inc.; Sigrid un Leslie Marquardt; Ilga Ozolins; Ann un John Petersons; Vilhelms un Doris Pētersons; Richard Pukite; Ingrīda un Jānis Staklis; Lonija Staks; Shirley un Ralph Thode; Anna Vējiņš; Edith Weidemann; Aivars Zeps; **Juris Komarovskis** 50,- Jānis Petričeks; **Paulis Kubuliņš** 110,- Cawood Building Co. at Walnut Hills; Tom Hoffmeyer; Judith Labovitz; Hoppe Ruth un Richmond Y.; Charles Seebeck; Velta Šulcs; Gaida Troms; **Jānis Kurmiņš** 50,- Oregonas latv. ev. lut. draudze; **Eižens Lapkass** 50,- Janis un Hugh Preston; **Amarillis Liekne** 12,50 Kārlis Zvejnieks; **R. Liepiņš** 50,- Daina Albertiņa; Rūta un Egī Vitands; **Andris Linčs** 50,- Lidija un Vilnis Bērziņš; **Marija Mednis** 50,- Maija Wolf; **Haralds Meija** 46,- Zigurds Meija; **Ludmila Mitrēvica** 252,50 Konektikutas Studenšu korporāciju kopa; Edite Lau-danskis; Astrīda Stalis; Guna Aronietis; Laura Belove; Inese Bodnieks; Ieva Cucinelli; Ilga Dimbirs; Ingrīda Jirgens; Guna un Ivars Laiviņš ar ģimeni; Otto Kulins; **Jēkabs Lutcis** 13,- Ērika Clawson; **Haralds Muižnieks** 50,- Jānis Petričeks; **Nāgelis** 25,- Maija Grendze; **Gundars Oškalns** 1011,85 Mirdza Livija Oškalns; **Edgars Ozoliņš** 50,- Olita un Juris Valainis; **Skaidrīte Pāve** 25,- Arvīds Pāvelis; **Jānis un Alise Pērkons** 50,- Dzintra Stille; **Alfrēds Pladars** 50,- Silvija Rūtenbergs; Mirdza Zandberga Saule; **Herma-nis Platacis** 10,- Aldis Platacis; **Ģirts Put-**

niņš 13,- Pēteris un Rita Lazdiņš; **Aleksandra Rudzītis** 1072,33 "Daugavas Vanadžu" kopa Čikāgā; **Verners Rutenbergs** 100,- Pauls un Margaret Monteleone; **Valentīna Selga** 25,- Lelde un Guntis Ore; **Teodors Sīlis** 325,- Ilze Sīlis; Liene Sīlis; **Vitauts Sīmanis** 5,- Dr. Ilze un Richard Schwartz; **Alvī-na un Dāvids Slemperis** 12,50 Ilga Lenša Abermane; **Indriķis Sproģis** 7,50 Vilis Grabants Jr.; **Helēna Strautiņa** 80,- korporācijas „Talavija“ Čikāgas kopa; Vita Foldi Levar; **Vera Tīdemanis Jurjāns** 100,- Skaidrīte Ahern Varkalis; **Biruta Tillers** 87,50 Jane Dzelzītis; V. Kalniņš Kukainis; Amy Quigly; **Ilga Upmanis** 250,- Rasma Upmanis, **Visvaldis Valkovskis** 25,- Gaida Valkovskis; **Janis Veiss** 5,- Anita Molander; **Helene Vilums** 50,- Active Older Adults YMCA Suburban West Branch; **Auseklis Zalinskis** 872,50 Dzintra un Biruta Abu; Taisija Auniņš; Veronika Butnere; Rūdolfs un Spodra Gendrikovs; Rūdolfs un Erna Jankavs; Daina Jumiķis; Baiba Liepiņš; Alfrēds un Gaida Minka; Hedvīga Polis; Ojārs un Anna Puriņš; Andrejs Purmalis; Harry un Mirdza Rollis; Richards un Anita Rollis; Ginta Sika; Gundars Sīmanis; Šīmane Ilze; Uldis un Ilza Šmidchens; Leons un Aina Viķsne; **Vera Zariņš** 12,50 Edīte Irbe; **Aleksandrs Zaube** 50,- Alvis Freimanis; Baiba Liepiņš; **Pāvis Zālītis**. 10,- Pāvis Zālītis; **Rūdolfs Zariņš** 50,- Raymond Zarins; **Imants Zeidenbergs** 250,- Olafs Zeidenbergs; **Arnis Ziemelis** 62,50 Arnolds un Ida Rautenšilda; Oli-ta un Juris Valainis; **Juris Zuševics** 100,- Valda Levy Kalniņš; Arnolds un Ida Rautenšilda; **Alfreds Z. Dinne**, **Alina Sepe**, **Andris Galdiņš**, **Arvīds Galdiņš**, **Elmars Paegle** 2,50 Inta A. Kipper.

ZIEDOTĀJI

JUBILĀRU GODINĀŠANAS ZIEDOJUMI NO 2004. GADA 1. JANVĀRA LĪDZ 30. JŪNIJAM

Arvīdam Kūlītim 80 gadu dzimšanas dienā - USD 20,- Raimonds un Gertrūde Blūms; Annas Teteris 75. dzimšanas dienā - USD 100,- Vilnis un Lidija Bērziņš; **Rasmas Kurmiņas dzimšanas dienā - USD 50,-** Zelma un Adolfs Ābele; **Ritas Petričekas dzimšanas dienā - USD 125,-** Laimdota un Vilis Rūsis; Juris Petričeks; Rasma Kurmiņš; **Dr. Zadvinskam 80 gadu dzimšanas dienā - USD 80,-** Olita un Juris Valainis; **Godinot Margaritu Delli 90 gadu jubilejā - USD 25,-** Kolorādo Springas ev. lut. lat. draudzes Dāmu komiteja; **Ivaram Bērziņam dzimšanas dienā - USD 100,-** Ingrīda Lediņš; Sveicot prāv. Vili Vārsbergu 75 gadu dz. dienā - USD 390,- Vizma Petrovskis; Raimonds Griķis; Ruta Jostsons; Anna Lāčkājs; Velta Liepiņš; Rita Grendze un Andris Slokenbergs; Maija Grendze; Arnis un Māra Skulte; **Vitālijam Labinskam 90 gadu jubilejā - LVL 25,-** Mirdza Zandberga-Saule.

DAŽĀDI ZIEDOJUMI NO 2004. GADA 1. JANVĀRA LĪDZ 30. JŪNIJAM

Izglītības nozarei - USD 6702,- Ligita Andersons; Jānisapsīte; Marija Āriņš; Biruta Auziņš; Vija Bowles; Ursula Carlsson; Arvīds un Vija Davidsons; *Grand Rapidas* ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; *Grand Rapidas* "Daugavas Vanadzes"; *Grand Rapidas* latv. biedrība; *Grand Rapidas* latv. biedrības Dāmu pulciņš; *Grand Rapidas* latv. katoļu draudze; *Grand Rapidas* latv. kreditbiedrība; *Grand Rapidas* latv. skola; *Grand Rapidas* luterānu draudze; Jānis Jansons; Dzintra Kornets; Ausma Linde; Art un Anna Losse; Vilmārs Melbārdis; Lilija Melgalvis; Aina Oatley; Valija Polis; Pēteris un Ruta Purīņš; Elza Radziņš; Valija Rauceps; Augsts Redlihs; Julieta Rumbergs; Arnolds Ruperts; Ron un Maija Russel; Lidija Straume; Lūcija Skuja; Antonija Sinkēvics; Bronislavs un Marija Visockis; Zigrīda un Anna Vilks; Anna Tarbunas; Vitālijs un Lidija Tarbunas; Jānis Zadvinskis; Zigfrīds un Paulīne Zadvinskis; Edmunds Zadvinskis; Viktorija Zusmanis; Elita Wood. **Video krātuves papildi - USD 4085,-** Rosie un Dr. William Waring; Jens Vinding; Rebecca un Gay Taran; Anna Staltmanis; Raimonds un Austra Slaidiņš; Laimonis un Brigita Siliņš; Joseph Shuler; Sharon Senn; Dr. Roberts Seisms; Daina Rullis; Baiba Diana Rulis; Jeannette un Dean Remstedt; Gayle Reed; Viviana un Aivars Ramāns; Izabella un Alberts Osītis; Brīgita un Andrejs Muzikants; Zaiga un Ķuze Mirdza Moon; Dr. Richard P. McClintock Jr.; Virginia un Dr. Sidney Maurer; Dorothy un Ron Ledford; Robert Lapkass; Maiga Lapkašs; Valda un Nikolass Lapkašs; Joanne un Leonard LaCasse; Gunars Kochmanis; Guna un Valdis Jurka; Sharon un Emmet

Pateicamies un atvainojamies tiem ziedotājiem, kuri nebija iepriekšējā apkārtraksta ziedotāju sarakstā.

Ziedoņumi:

Latv. Luth. Church of Willimantic Ladies Aid USD 100,-; Maija un Ģirts Zeidenbergs USD 100,-; Debra un Egons Teteris USD 60,-; St. Olafa koledža USD 100,-; Hamiltonas "Daugavas Vanadžu" kopa LVL 191,15; Dace Pūle LVL 210,-; Dzērvju ģimene LVL 10,-; Visvaldis un Sigrida Dzenis USD 100,-; Leopolds Volrāds, Ēriks Koppels LVL 100,-.

Piemiņas ziedoņumi:

Jānis Kurmiņš - Nora un Talia Auseklis, Visvaldis un Jolanta Bokums, Rasma Kurmiņš, Vēsma un Ivars Lazdiņš, Oregonas latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja, Oregonas Latviešu biedrī-

Jones; Kay un Monte Hill; Shirley Heller; Patricia un Laurence Hartley; Laima un Gunārs Gruzdiņš; Valda un John Graves; Lynn L. Gant; Māra Farnworth; Andrejs un Aina Brože; Marlys un Robert Blanc; Susan un Dr. Robert Blackwelder; Patricia un Albert Beltrami; Helen Bell; Mirdza Balas; Norma Alessi; Velta Akmentiņš; **Barkavas pamatskolas skolēnu ceļa naudai uz muzeju - USD 260,-** Dace Garuta.; **Draudzīgais Aicinājums - USD 250,-** Amerikas Latviešu tautiskā savienība; **Lai skolas bērni varētu apmeklēt muzeju - USD 1600,-** "Daugavas Vanagi" un "Vanadzes" ASV; "Daugavas Vanagu" ASV valde; **Literārā pēcpusdiena veltīta "Ar balles kurpēm" Vašingtonā - USD 1250,-** Irēne Stapars; Sietlas latv. ev. lut. draudze; Lilija un Valdis Sankalis; Ināra un Andris Rogainis; Vigo un Vija Rauda; Vaira Pelēkis Christopher; Jānis Aivars Pelēkis; Imants un Vija Ozols; Zinta un Guntis Šmidchens; Ilze un Pauls Kalniņš; Māra Johnson; Līga Jefferds; Miervaldis Janševics; Maija un Imants Ikstrums; Laila un Pēteris Galīņš; Paulis Dermanis; Sarma Davidson; Silvija Copeland; Edvīns un Līvija Circenis; Māra un Juris Bērziņš; Velta Benson; Maija un Jānis Atvars; Ilma un James Apsitis; **Veltījums Annas Žīgures referātam - LV 2015;- USD 200,-** Latvian Organization of Washington; **Ziedoņums no bijušajām TF atbalsta grupām Zviedrijā, Kanādā, Nujorkā, Klīvlandē, Čikāgā, Sanfrancisko - LVL 552,47** Valdis Liepiņš; **Ziedoņums no korporāciju piederiņiem nodots caur Tēvijas fondu - USD 1500,-** Tēvijas fonds - Latvijas korporācijas apvienība un studentu prezidiju konvents.

ba, Juris un Silvija Orle, Portlandes latv. koris, Sarma un Dan Skerritt, Ilmārs un Irēna Smiltiņš, Voldemārs Upenieks, Ināra Vehvilainen, Jānis un Biruta Zommers. **Hermīne Gobiņa** – Elīta Gobiņa USD 100,-. **Roberts Valdis Gregors** – Konektikutas Studenšu Korporāciju kopa USD 100,-. **Paulis Kubuliņš** – Valdis un Lalita Muižnieks USD 50,-. **Vitaunts Sīmanis** – Jānis Veitmanis USD 100,-.

Papildinājums piemiņas ziedoņumam – 2004. gada pirmā puse.

AUD 475,- kopīgi ar Edīti Sobojevsku ziedojuši: Ināra Graudiņa, Imants Līcis un Ēriks Zvirbulis. **AUD 100,- kopīgi ar Ingrīdu Garafoli ziedojuši:** Jāni Gulbis, Liliana Pelše, Elmārs Zaļums.

ALJA stipendiāte Marlēna Otlāna šovasar pārtulkoja spāniski visus izstādes tekstu un strādāja arī par gidi.

OMF PADOMES SĒDE

2004. gada 31. jūlijā un 1. augustā notika OMF padomes sēde. Darba gaitā sēdes dalībnieki noklausījās OMF padomes valdes, komiteju, finansu direktora, muzeja direktore, OMF priekšsēdes, ceļojošo izstāžu projektu vadītāju ziņojumus. Notika īpašas pārrunas par OM Pētniecības programmu un līdzekļu vākšanu, kā arī par OMF statūtu grozījumiem. Sēdes dalībnieki izvērtēja 2004. gada darba plāna un budžeta izdevumu izpildi OMF padomē ievēlēja Mārtiņu Vanagu un Ilzi Schwartz, kura ļoti sekmīgi padomē jau ir strādājusi sešus gadus. Mārtiņš Vanags ir strādājis Nacionālās bibliotēkas atbalsta fondā un ieguvis lielu pieredzi sabiedrisko attiecību jomā. Viņa prioritāte OMF padomē būs sadarbība ar Kultūras ministriju Gunāra Birkerta izstrādātā muzeja piebūves projekta tālākā virzīšanā.

ENGLISH LANGUAGE SECTION

IN THIS ISSUE . . .

In the leading article, the poet Anda Līce reflects on the end of summer, the seasonal migration of birds and those Latvians who feel at home in Latvia, but also have homes in other continents.

Anna Žīgure, the Chair of the Occupation Museum Foundation (OMF) Board, thanks all the friends and supporters of the Museum and brings the great news that the ownership of the Museum building will return to the Latvian State, ensuring a stable future for the Museum, including its renovation and expansion as suggested by the architect Gunnar Birkerts.

The Chair of the OMF Executive Council, Jānis Priedkalns, emphasises the importance of the knowledge of history for all members of society.

Valters Nollendorfs, the Deputy Director for Development, describes the progress achieved in the Museum's efforts to take charge of the Museum building. He predicts that the 15th anniversary of the Museum, July 1, 2008, will be celebrated by opening a modernised permanent exhibition in a renovated and expanded Museum building.

The Museum's travelling exhibition "Latvia Returns to the Free World" has recently been shown in the USA, Great Britain, Germany and the Ukraine. Valters Nollendorfs used the exhibition to describe the edu-

tional work of the Museum at an International Educators' Conference in Madison, Wisconsin. After a great deal of effort by OMF Board member Maija Sinka, the exhibition was shown in Berlin in May and Munich in June. With the support of the Adenauer Foundation, it will continue to travel in Germany until the spring of 2005. The exhibition version with texts in Latvian, English and Russian, has been exhibited in the Ukraine and Moldova. A second set of these exhibits continues to travel to schools in Latvia under the guidance of Danute Dūra.

A few especially outstanding recent events are mentioned on page 5: six staff members earned Bachelor's degrees, one Master's degree; three have started studies in the Master's degree program in Museology; the Museum has provided background historical information for TV reporters from the BBC, CNN, Holland, Australia, Portugal, Japan, Korea, Germany, and other countries.

The Museum Curator, Ojārs Stepens, writes about the new temporary exhibit "Change of Occupation Regimes in Latvia in 1941" that was opened in July. He and historian Kārlis Briedis are its authors.

Historian and educator, Danute Dūra, writes about the new project of the Museum's Education programme – a weeklong summer camp for 20 students who were prize winners for historical projects conducted during the school

year. All camp activities were related to history but pursued in unorthodox ways. The camp experience was judged to have been successful and another camp is being planned for next summer.

The director of the Museum's Audio-Visual Archive, Andrejs E. Feldmanis, thanks the various supporters who have provided funding for the purchase and renewal of equipment. It will now be possible to prepare short documentary films in the Museum by editing and adding subtitles for materials already in the Archive.

The Director of the Memorial Sites Programme, Richards Pētersons, writes about the commemoration held in the Riga cemetery, "Meža kapi", for some of the victims of the first Soviet occupation (1940/41) who were buried in a section of the cemetery initially identified by white crosses. Subsequently, the Soviet regime had the crosses removed and other burials were made in the same area. An effort is now being made to restore the area as a memorial site for those who were originally buried there, even though their exact grave sites cannot be identified. A new project for the Programme is the preparation of materials for exhibitions about the artist Kurts Fridrihsons and 11 other intellectuals who were condemned to spend five years in the Gulag in the 1950s because they read and discussed French literature.

The Museum's historians have recently participated in conferences in the Komi Republic of Russia (Ojārs Stepens), in the Ukraine (Inese Dreimane), in Poland (Valters Nollendorfs). Heinrihs Strods, the Director of the Research Programme, worked in the Russian Historical and Social Political History Archives in Moscow.

In order to increase resources for the preparation of new exhibits, Ilze Kuduliņa, PR coordinator of the Museum, has prepared applications for funding to the Latvian State Culture Capital Fund and also the European Commission.

Some recent acquisitions are pictured and briefly described – a poem sent by Jānis Budulis from a forced labour camp to Lonija Lüse, who was imprisoned in Magadan; two hand made books for his children sent from the Daugavgrīva prison by pastor Paulis Birzulis in 1947; a saucepan brought back in 1954 from a hard labour camp in Mordovia by Veronika Rozenfelde who had been arrested and sent there in 1949 accused of supporting national partisans; cigarette-holder, lighter, decorated box and false teeth made by Vilfrīds Zēbergs in prison and hard labour camps after he was arrested in 1947 because he had been a policeman during the German occupation; honourable citations made from wood, metal and amber as prizes for achievements of the farm workers of *Vijciems*; materials about the 1992 expedition that searched for the

grave site of president Kārlis Ulmanis who perished in 1942 in Turkmenistan.

Short biographical introductions are given of several staff members. Inta Salna works in the Museum's book shop. She has spent 20 years working as a computer operator and nine more working in a news stand. She finds the work at the Museum most interesting because here she meets people who profess many different opinions. Raivis Sīmansons is a guide – fluent in English, German and Russian in addition to Latvian. He is one of the last generation to be inaugurated into "Pioneers" in this Museum as it still served as the "Red Riflemen's Museum". He has studied Religions and Theology. This year he started studies for a Master's degree in Museology. Kārlis Briedis is in charge of the Museum's collection of photo-negatives. He received his Bachelor's degree in History this year and is continuing studies for a Master's degree in Linguistics. He enjoys nature and tries to be outside as much as possible. Līga Lutere is a guide fluent in English and German. She is in her last year of Bachelor's degree studies in Political Science. She is firmly convinced of the importance for society to understand history. Pēteris Bolšaitis is the Financial Director of the Occupation Museum Foundation (OMF) which supports the Museum. He started his education in Riga, continued in Austria, Venezuela and the USA. He is a Chemical Engineer who has worked in Germany, USA and Venezuela. He has retired and now lives in Riga. Rita Drone finished elementary school in Latvia, high school in Germany and university in the USA – Master's degree in Library Science. She has now retired and spends a part of each year in Riga. She has translated and edited Museum texts, she has helped the Museum Library catalogue German publications and she has identified Memorial Sites.

A comparison of total income and expenditures is given for the first eight months of 2003 and 2004. Income from donations and Latvian State support has increased by 8%, but the best result is the 25% increase of the endowment fund which now stands at USD 500 000.

The last two articles describe fundraising efforts of supporters of the Museum in the USA and Canada.

Please visit the Museum's internet site:
www.occupationmuseum.lv or www.omf.lv.

Gundega Michel,
Director

MUZEJA PUBLIKĀCIJAS

Grāmatas nosaukums	Temats	Cena ar piesūtīšanu:	USD	CAD	AUD
Gadagrāmata 1999	Genocīda politika un prakse, 282 lpp.		17,00	22,00	25,00
Gadagrāmata 2000	Komunistu un nacistu jūgā, 340 lpp.		19,00	25,00	30,00
Gadagrāmata 2001	Nācija gūstā, 293 lpp.		21,00	27,00	32,00
Gadagrāmata 2002	Varas patvaļa, 448 lpp.		24,00	30,00	34,00
Gadagrāmata 2003	Pakta zona, 332 lpp.		24,00	30,00	34,00
<i>Visās gadagrāmatās ir rakstu kopsavilkums angļu valodā.</i>					
Latvijas Okupācijas muzejs	Latvija zem Padomju Savienības un nacionālsociāliskās Vācijas varas 1940–1991 Bagātīgi ilustrēta, latviešu un angļu valodā, 216 lpp.	brošētas iesietas	25,00 45,00	32,00 60,00	36,00 65,00
Masļenku traģēdija – Latvijas traģēdija Dokumenti liecina We Sang Through Tears	Latvijas okupācijas sākums uz austrumu robežas. Daudz pirmspublīcējumu, bagātīgi ilustrēta, kopsavilkumi angļu valodā, 355 lpp. Latvijas vēstures dokumentu izlase skolām. 1939–1991, 197 lpp. Stories of Survival in Siberia, 372 p.		25,00 17,00 30,00	32,00 22,00 36,00	36,00 25,00 40,00

Muzejs būs pateicīgs arī par jūsu ziedojumu, jo no tārītā atkarīga muzeja nākotne. **Ziedojujums muzejam var sūtīt, nodot un pieteikt:**

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejs, Strēlnieku laukumā 1, Rīgā, LV-1050, Latvijas Unibanka, kods UNLALV2X002, konta Nr. LV67 UNLA 0002 4007 0051 7. Muzejā var ziedot ar kreditkarti. Pa pastu pieteikt ziedojumu, uzrādot vārdu, adresi, tālrunga numuru, kartes nosaukumu, numuru un derīguma beigu termiņu. **ASV:** čeki rakstāmi OMFA, c/o Daina Albertiņa, 1053 Alder Lane, Naperville, IL 60540, USA. Ziedojuumi atskaitāmi, aprēķinot ienākumu nodokļus. **Kanādā:** čeki rakstāmi LRDF ("Latvian Relief and Development Fund") ar piezīmi: ziedojuums Okupācijas muzejam, c/o Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, Canada. Ziedojuumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumu nodokļiem. **Austrālijā:** Ilze Daliņa, 4/237 Great North Rd, Five Dock, NSW 2046, Australia. **Lielbritānijā:** Andrejs Ozoliņš, 5 Leys Close, Oadby, Leicester LE24HJ, England, vai uz "The Latvian National Council of Great Britain" vārda 72 Queensborough Terrace, London W2 3SH, England.

Apkārtraksts Nr. 18, 2004. gada rudenī, Rīgā. Iznāk divas reizes gadā. ISSN 1407-3668

Aivara Reinholda fotogrāfija.

Redaktore Anda Līce, korektore Astrīda Giptere, maketejis Paulis Zakablucks.
Latvijas Okupācijas muzejs (OM), Strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050
Tālrūpi: birojs – 7212715, Izglītības programma – 7211030
Fakss: 7229255, e-pasts: omf@latnet.lv

OFMA c/o Juris Petriceks
P.O. Box 2507
Shelton, WA 98584-5076

Address Service Requested